

Kitabu cha Mwisho Ufunuo

Rev.Lars Gunnar Sandberg

KITABU CHA MWISHO – UFUNUO

HAPA KUNA MAPITIO
YA KITABU CHA
MWISHO CHA BIBLIA
KITABU CHA MWISHO
CHA BIBLIA, KITABU
CHA UFUNUO, NI
KITABU KIGUMU NA
KINATUPA MITAZAMO
TOFAUTI KUTOKA
KIPINDI CHA MWISHO
CHA MTUME YOHANA
KATIKA KISIWA CHA
PATMO.

MAPITIO:
REV. LARS-GUNNAR SANDBERG

KITABU CHA UFUNUO

1. Utangulizi

Kitabu cha Ufunuo ni kitabu kigumu sana kueleweka. Hii ni kwa sababu kimeandikwa kwa kutumia taswira za wakati wa Yohana. Hii ina maana kwamba Wakristo wa wakati wa Yohana walielewa maana ya picha na alama hizo, lakini leo ni vigumu sana kwetu kufanya hivyo. Aina hii ya uandishi huitwa apokaliptiki. Ni neno la Kigiriki linalomaanisha “ufunuo.” Maandishi ya apokaliptiki yaliwasilisha ufunuo wa Mungu kwa wale walioweza kuelewa picha na alama.

Tunapojifunza kitabu hiki, tunapaswa kujaribu kugundua maana ya picha na alama.

Imetafsiriwa kutoka maandishi yangu ya asili ya Kiingereza niliyoandika mwaka 1987 wakati nilipokuwa mwalimu wa Biblia katika makusanyiko 85 kaskazini mwa Zambia.

Mwandishi wa Kitabu

Ninaamini kwamba Yohana, mwana wa Zebedayo, mtume wa Bwana Yesu, ndiye aliyeandika Kitabu cha Ufunuo (tazama 1:1, 4). Wengine wanaamini kwamba mtu mwingine aitwaye Yohana ndiye aliyeandika kitabu hiki, lakini hawawezi kuthibitisha hilo. Wanafikiri hivyo kwa sababu lugha ya Kitabu cha Ufunuo inatofautiana na lugha ya Injili aliyoandika Yohana. Ninaamini tofauti hiyo inatokana na ukweli kwamba Yohana aliandika Kitabu cha Ufunuo miaka kadhaa baada ya Injili, na hapa alishughulikia mada tofauti na zile za Injili

Yohana aliandika lini kitabu hiki?

Aliandika kitabu hiki kati ya miaka 90 hadi 95 BK. Hii ilikuwa takribani miaka 60–65 baada ya Yesu kufa msalabani.

Jina la Kitabu

Jina linatokana na neno lililo katika mstari wa kwanza. Katika mstari wa 1 tunasoma: “Ufunuo wa Yesu Kristo ...” Neno la Kigiriki ni *apokalypsis*. Baadhi ya vitabu vya Kiingereza hutumia neno hili na kurejelea Kitabu cha Ufunuo kama “Apokalipsi ya Yohana.”

Kwa nini Yohana aliandika kitabu hiki?

Aliandika kitabu hiki kwa wale waliokuwa wamesikia injili ya Bwana Yesu Kristo na walimpokea Yesu kama Mwokozi wao. Walikuwa wamesikia mambo yafuatayo:

1. Yesu ni Kristo (Masihi), Mwana wa Mungu.
2. Ana mamlaka ya kutawala juu ya kila kitu.
3. Alikataliwa na watu na kusulubiwa, lakini hili halikutokea kwa sababu hakuwa na nguvu, bali kwa sababu ilikuwa njia ya Mungu kuwaokoa watu.
4. Alikufa, lakini pia alifufuka kutoka kwa wafu na anatawala milele.
5. Alirudi mbinguni, lakini atarudi tena duniani, ataharibu falme zote nyingine, na atatawala milele.

Haya ndiyo waliyokuwa wamesikia — lakini waliona nini?

6. Kurudi kwa Yesu kulichelewa.
7. Kanisa lilikuwa kundi dogo sana, na haikuonekana kana kwamba lingeneea duniani kote.
8. Watu wengi waliendelea katika njia zao mbaya.
9. Warumi walikuwa na nguvu kubwa na walitawala ulimwengu wote uliokuwa ukijulikana wakati huo. Waliwatesa Wakristo.
10. Warumi waliabudu sanamu. Ni wachache tu kati yao waliompokea Yesu kama Mwokozi wao.

Wakristo walijiuliza:

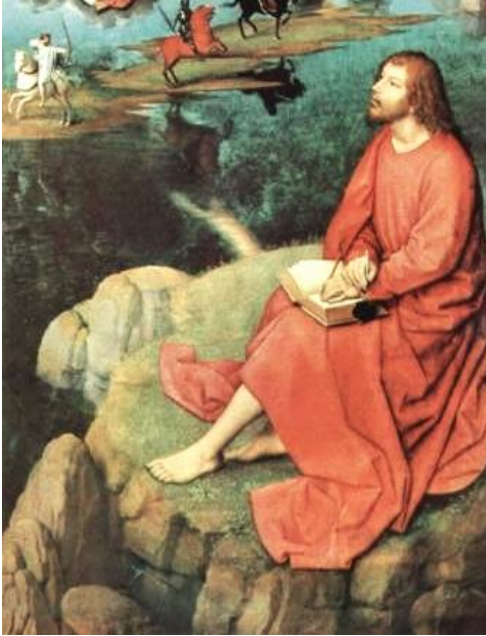
Ni nini kinachoendelea kuhusu injili? Je, ni ya kweli? Au ni upuuzi tu? Je, tuendeleo kuamini ndani yake?

Yohana aliandika Kitabu cha Ufunuo kujibu maswali haya.

Mbinu Yangu ya Kujifunza Kitabu

Nitauliza maswali matatu:

1. Ni ujumbe gani Yohana aliandika kwa kanisa katika wakati wake mwenyewe?
2. Ni ujumbe gani aliandika kwa kanisa la leo ulimwenguni?
3. Aliandika nini kuhusu mambo yatakayotokea siku zijazo?

Sura ya 1 – Yohana Anaeleza Kitabu

Mstari wa 1

“Ufunuo.” Hapa ina maana ya ufunuo ambao hauwezi kueleweka kwa hekima ya kibinadamu. Mambo haya yamefunuliwa na Mungu na yanaweza kueleweka tu na wale ambao Mungu anawapa hekima.

“Ufunuo wa Yesu Kristo, ambao Mungu alimpa.”
Hii ina maana kwamba Mungu alimpa Yesu
Kristo ufunuo huu, ili naye awape watumishi
wake. Yesu...

Alimtuma malaika wake kama mjumbe
kumfunulia mtumishi wake Yohana.

“Mambo ambayo lazima yatatokea upesi.” Hii
inaonyesha kwamba Yohana aliandika hasa kwa
kanisa la wakati wake. Lakini tunapaswa
kukumbuka kwamba kwa Mungu miaka elfu ni
kama siku moja (2 Petro 3:8). Hii ina maana
kwamba Kitabu cha Ufunuo pia kinazungumza
nasi leo na pia kinaeleza mambo yatakayotokea
siku zijazo.

Mstari wa 2

Katika kitabu hiki, Yohana aliandika ujumbe
uliotoka kwa Mungu kuhusu Yesu Kristo.

Mstari wa 3

“Heri yule anayesoma kwa sauti maneno ya
unabii huu, na heri wale wanaousikia.”

Linganisha maneno haya na:

- 14:13: “Heri wafu wanaokufa katika
Bwana tangu sasa.”

- 16:15: “Tazama, nakuja kama mwizi! Heri yule anayekesha na kushika mavazi yake...”
- 19:9: “Heri wale walioalikwa kwenye karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo.”
- 20:6: “Heri na mtakatifu ni yule anayeshiriki katika ufufuo wa kwanza.”
- 22:7: “Heri yule anayeshika maneno ya unabii wa kitabu hiki.”
- 22:14: “Heri wale wanaoosha mavazi yao...”

Sehemu ya 3 (Maelezo ya Mstari 3)

Katika 1:3, “maneno ya unabii” ni maneno ambayo Mungu alimfunulia Yohana.

“Yule anayesoma kwa sauti” anamaanisha wale waliokuwa wakisoma kitabu hiki kwa sauti katika ibada za Jumapili.

“Wale wanaosikia” ni wale waliohudhuria ibada.

Wote wanaosoma na wanaosikia watabarikiwa. Ni jambo jema daima kusoma na kusikiliza Neno la Mungu.

Lakini tambua: hawa watu hawatabarikiwa isipokuwa wakitenda yale yanayofundishwa

katika kitabu hiki. Wanapaswa kushika yale yaliyoandikwa.

Sisi Wakristo leo tunabarikiwa tukilisikia Neno la Mungu na kuishi kulingana nalo (Yakobo 1:22).

“Kwa maana wakati umekaribia.” Tazama maelezo ya mstari wa 1. Wakristo wanapaswa kuamini daima kwamba wakati uko karibu na kungoja kurudi kwa Bwana Yesu Kristo.

Mistari 4–8 – Salamu

Mstari wa 4

Yohana aliandika Kitabu cha Ufunuo kama barua kwa makanisa saba katika jimbo la Asia.

Asia ilikuwa eneo karibu na mji wa Efeso.

Makanisa hayo ni: Efeso, Smirna, Pergamo, Thiatira, Sardisi, Filadelfia, na Laodikia.

“Neema na amani kwenu.” Maneno haya yanapatikana mara nyingi katika Agano Jipya.

Neema: Ingawa tunastahili hukumu kwa sababu ya dhambi, Mungu anatupa msamaha na wokovu.

Amani: Kwa Yesu Kristo tunapata amani na Mungu, na pia amani mioyoni mwetu.

“Yeye aliyeko, aliyekuwako, na atakayekuja.”
Huyu ni Mungu wa milele asiyebadilika.

“Roho saba walio mbele ya kiti cha enzi.”
Inaweza kumaanisha:

1. Roho za makanisa saba
2. Au Roho Mtakatifu (ukamilifu wa Mungu)

Inaonekana zaidi kwamba hapa inamaanisha
Roho Mtakatifu, ingawa hatuna uhakika kamili.

Maelezo kuhusu Yesu Kristo (Mstari 5)

“Yesu Kristo...”

- **Shahidi mwaminifu** – Hasemi uongo kamwe.
- **Mzaliwa wa kwanza kutoka kwa wafu** – Alifufuka na kuishi milele.
- **Mtawala wa wafalme wa dunia** – Ndiye Mfalme wa wafalme.

Alichofanya Yesu

“Yeye atupendaye” – Ni jambo la ajabu kwamba
Mwana wa Mungu anawapenda wenye dhambi.

Kwa sababu ya upendo wake:

- Ametuokoa kutoka dhambini kwa damu yake
- Ametufanya kuwa ufalme
- Ametufanya kuwa makuhani wa Mungu

Sisi pia:

- Tunawaombea wengine
- Tunajitoa kwa Mungu
- Tunatangaza Neno la Mungu

Mungu ametuokoa ili tumtumikie.

Yohana akasema:

“Kwake iwe utukufu na nguvu milele.”

Mstari wa 7

Yesu atakuja juu ya mawingu.

“Kila jicho litamwona” – Atakuja kwa utukufu mkubwa.

Wale waliomchoma watamwona, na watu wote watalia kwa sababu ya hukumu.

“Ndiyo, amina” – Hii itatokea hakika.

Mstari wa 8

“Mimi ni Alfa na Omega” – mwanzo na mwisho.

Mungu ni wa milele, mwenye nguvu zote.

Mistari 9–20 – Maono ya Kwanza ya Yohana

Mstari wa 9

Yohana alikuwa ndugu wa Wakristo wengine katika mateso.

Alipelekwa katika kisiwa cha Patmo kwa sababu ya kuhubiri Injili. Aliteswa huko kama mfungwa.

Mstari wa 10

“Nalikuwa katika Roho” – Roho Mtakatifu alimwongoza kuona maono.

“Siku ya Bwana” – Jumapili, siku ambayo Yesu alifufuka.

“Sauti kama tarumbeta” – inaonyesha nguvu ya sauti ya Mungu.

Mistari 11–12

Yohana anaona makanisa saba kama vinara vya taa vya dhahabu.

Mstari wa 13

“Mtu mfano wa Mwana wa Adamu” – Yesu.

Alikuwa amevaa mavazi ya heshima na mamlaka.

Mistari 14–16

Maelezo ya Yesu:

- Nywele nyeupe – hekima
- Macho kama moto – nguvu
- Miguu kama shaba – hukumu na nguvu
- Sauti kama maji mengi – mamlaka
- Nyota mkononi – makanisa yako chini ya ulinzi wake
- Upanga mdomoni – Neno lake linahukumu
- Uso kama jua – utukufu

Mstari wa 17

Yohana aliogopa, akaanguka chini.

Yesu akasema: “Usiogope.”

“Mimi ni wa kwanza na wa mwisho.”

Mstari wa 18

Yesu anaishi milele.

Ana mamlaka juu ya kifo na kuzimu.

Mstari wa 19

Yesu alimwamuru Yohana aandike:

- Yale aliyoona
- Yaliyopo sasa
- Yatakayotokea baadaye

Mstari wa 20

Maana ya alama:

- Nyota saba = malaika wa makanisa
- Vinara saba = makanisa

“Malaika” inaweza kumaanisha:

1. Malaika wa mbinguni
2. Viongozi wa makanisa
3. Roho ya kanisa

Inawezekana zaidi kwamba ni viongozi wa makanisa.

Vinara vya taa vinawakilisha makanisa. Tambua kwamba makanisa ni vinara vya taa tu—Yesu Kristo mwenyewe ndiye nuru (tazama Yoh. 1:9).

Sura ya 2

Sasa tunaanza kujifunza barua kwa makanisa saba. Ingawa Yohana aliandika kwa makanisa saba katika Asia, tunapata mambo mengi katika barua hizi yanayohusu kanisa letu leo.

Katika barua hizi tunapata:

- Salamu: “Kwa malaika wa kanisa lililo ...”
 1. Maelezo kuhusu Yesu Kristo
 2. Shukrani kwa kazi na tabia ya kanisa (haipo kwa Laodikia)
 3. Karipio kwa sababu ya dhambi katika kanisa (haipo kwa Smirna na Filadelfia)
 4. Onyo / Maagizo
 5. “Aliye na masikio, na asikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa.”
 6. Ahadi kwa wale wanaobaki waaminifu

Efeso (2:1–7)

“Kwa malaika ...” tazama 1:20.

Efeso ulikuwa mji mkubwa zaidi katika Asia. Paulo alifanya kazi huko kwa miaka miwili na akaanzisha kanisa (Matendo 19). Pia kulikuwa na ibada ya mungu wa kike Artemi. Paulo aliandika Waraka kwa Waefeso, Timotheo aliishi huko kwa muda, na inaaminika Yohana aliishi huko kabla ya kupelekwa Patmo.

“Yeye ashikaye nyota saba mkononi mwake wa kuume”
— Yesu anawashika viongozi wa makanisa katika nguvu zake na kuwajali.

“Yeye atembeaye kati ya vinara saba vya taa vya dhahabu” — Yesu anaishi pamoja na makanisa yake.

Mistari 2–3

Yesu analisifu kanisa kwa kazi zao, bidii, na uvumilivu. Walimtumikia Kristo hata katika mateso. Walikataa pia kushirikiana na wale wasiofundisha kweli.

Mistari 4–5

Onyo: “Umeacha upendo wako wa kwanza.”
Mwanzoni walimpenda Yesu sana, lakini upendo wao ulipungua.

Walipinga mafundisho ya uongo lakini walikosa upendo kwa watu. Yesu anafundisha kupenda hata adui (Math. 5:43–44).

Wanapaswa kukumbuka, kutubu, na kurudia matendo yao ya kwanza. Vinginevyo, Yesu ataondoa kinara chao—kanisa litaondoka.

**Na sisi je? Tunampenda Yesu kwa moyo wote?
Tunawapenda wengine?**

Mstari wa 6

Walichukia matendo ya Wanikolai (si watu). Hawa walifundisha kula chakula kilichotolewa kwa sanamu na kuishi katika uasherati.

Mstari wa 7

Mshindi atakula kutoka mti wa uzima — yaani, atapokea uzima wa milele katika paradiso ya Mungu.

Smirna (2:8–11)

Yesu anaitwa:

- “Wa kwanza na wa mwisho”
- “Yeye aliyekufa na kufufuka”

Yesu anajua mateso na umaskini wao, lakini anasema: **“Ninyi ni matajiri”** (kiroho).

Wayahudi waliowatesa wanaitwa “sinagogi la Shetani.”

Wataendelea kuteseka, lakini wanapaswa kuwa waaminifu hadi kufa—watapokea taji ya uzima.

Mshindi hataumizwa na mauti ya pili.

Pergamo (2:12–17)

Yesu ana upanga mkali wenye makali mawili.

Kanisa liliishi mahali ambapo “Shetani ana kiti chake cha enzi.” Ibada ya Kaisari ilikuwa kubwa huko.

Walibaki waaminifu hata wakati Antipa alipouawa.

Lakini baadhi walifuata mafundisho ya Balaamu—kuingia katika ibada ya sanamu na uasherati.

Yesu anawaamuru watubu.

Mshindi atapewa:

- Mana iliyofichwa
- Jiwe jeupe lenye jina jipya

Thiatira (2:18–29)

Thiatira ulikuwa mji mdogo wa biashara. Lidia alitoka huko (Matendo 16:14).

Yesu anaelezwa kuwa na:

- Macho kama moto
- Miguu kama shaba

Kanisa lilikuwa na:

- Upendo

- Imani
- Huduma
- Uvumilivu

Lakini walimvumilia “Yezebeli”—aliyefundisha ibada ya sanamu na uasherati.

Yesu alimpa muda wa kutubu, lakini hakutubu. Hukumu itakuja juu yake na wafuasi wake.

“Watoto wake” ni wale wanaofuata mafundisho yake.

“Mimi nichunguzaye mioyo na nia.”

Yesu anajua kila kitu ndani ya mwanadamu.

Mistari 24–25

Wale waliokataa mafundisho hayo walifanya vizuri. Yesu anataka waendeleo hivyo.

Mstari wa 26

Mshindi atapewa mamlaka juu ya mataifa — watatawala pamoja na Yesu.

Mstari wa 27

Yesu atahukumu mataifa pamoja na watu wake.

Mstari wa 28

“Nitampa nyota ya asubuhi” — inaonekana kumaanisha Kristo mwenyewe.

Ushirika na Kristo ndiyo thawabu kuu.

Sura ya 3 – Sardisi

Mstari wa 1

Sardisi ulikuwa mji tajiri sana wa biashara.

Yesu ana “roho saba za Mungu” — anampa Roho Mtakatifu waamini.

Kanisa lilikuwa na sifa nzuri mbele ya watu, lakini Yesu alisema:

“Umekufa.”

Kwa sababu hawakuwa na uzima wa Mungu ndani yao.

Mstari wa 2

Mji uliwahi kushindwa kwa sababu watu hawakuwa waangalifu.

Yesu anasema:

“Amka!”

Wanapaswa kuhuisha kazi ya Mungu kabla kanisa halijafa.

Mstari wa 3

Wanapaswa kukumbuka, kushika, na kutubu.

Kama hawataamka, Yesu atakuja kama mwizi—ghafila.

Mstari wa 4

Wapo wachache waliobaki safi.

Mavazi meupe = haki.

Watatembea na Kristo.

Mstari wa 5

- Mavazi meupe = utakatifu
- Kitabu cha uzima = majina ya wenye uzima wa milele

Yesu atawatetea mbele ya Mungu na malaika.

Mstari wa 6

Tazama 2:7, 11, 17, 29.

Filadelfia

Mstari wa 7

Filadelfia ulikuwa mji muhimu kati ya Sardisi na Laodikia.

Kanisa halikuwa na matatizo ya ndani, lakini liliteswa kutoka nje.

Yesu anaelezwa kama:

- Mtakatifu
- Wa kweli
- Mwenye ufunguo wa Daudi

Ana mamlaka ya kufungua na kufunga—yaani, milango ya ufalme wa Mungu.

Mstari wa 8

Walikua dhaifu, lakini walishikilia Neno la Yesu na hawakulikana jina lake.

Kwa hiyo Yesu alisema...

“Tazama, nimeweka mbele yako mlango uliofunguliwa.”

Hii ina maana kwamba kwa hakika wataingia katika ufalme wa Bwana Yesu Kristo.

Mstari wa 9

Wayahudi waliokataa kumpokea Kristo waliwatesa Wakristo. Yesu atawainua Wakristo na kuwashusha watesi wao. Inaonekana jambo hili litatokea atakapokuja.

Mstari wa 10

Wakati wa mateso makubwa utawajia wakaaji wa dunia, lakini Wakristo wa Filadelfia hawatateseka. Yesu atawalinda kwa sababu wamekuwa waaminifu.

Mstari wa 11

Wanapaswa kushikilia imani yao kwa nguvu ili wasipoteze thawabu yao (“taji yako” ina maana ya thawabu).

Mstari wa 12

“Nitamfanya kuwa nguzo katika hekalu la Mungu wangu.”

Hii ina maana kwamba yeye ashindaye ataishi milele mbele za Mungu.

“Nitaandika juu yake jina la Mungu wangu.”

Hii ina maana kwamba atakuwa wa Mungu milele.

“Na jina la mji wa Mungu wangu, Yerusalemu mpya.”

Hii ina maana kwamba yeye ashindaye atakuwa raia wa mbinguni.

Ufunuo 3:13

Mstari wa 13

“Aliye na masikio, na asikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa.”

Laodikia (Ufu. 3:14 na kuendelea)

Linganisha 2:7, 11, 17, 29; 3:6.

Mstari wa 14

Linganisha 2:1, 8, 12, 18; 3:1, 7.

Laodikia ulikuwa mji katika eneo la Asia. Ulikuwa mji mkubwa mpakani mwa Asia na Frigia. Kila mtu aliyesafiri kutoka Efeso kwenda Frigia alipitia Laodikia. Mji huo ulikuwa tajiri sana—labda mji tajiri kuliko yote katika ulimwengu uliojulikana wakati huo. Kulikuwa na benki nyingi mjini humo, na watu walitengeneza mavazi ya sufu. Warumi walikusanya kodi huko Laodikia.

Inaonekana kwamba Epafra, mfanyakazi mwenzake Paulo, ndiye aliyeanzisha kanisa la Laodikia (tazama Kol. 4:12–13). Paulo pia aliandika waraka kwa Laodikia (Kol. 4:16).

“Amina.” Hapa neno hili linaonyesha mamlaka ya Yesu ya kuamuru.

“Shahidi aliye mwaminifu na wa kweli.” Tazama 1:5.

“Mwanzo wa uumbaji wa Mungu.”

Hii haimaanishi kwamba Yesu alikuwa kitu cha kwanza alichokiumba Mungu. Inamaanisha kwamba Kristo ndiye aliyeanzisha uumbaji (tazama Yoh. 1:3; Kol. 1:15, 18).

Mstari wa 15

“Wewe si baridi wala moto.” Tazama Rum. 12:10–11, hasa mstari wa 11. Watu wa Laodikia hawakufuata maneno hayo.

Tunaona nini katika kanisa ambalo si moto wala baridi?

1. Washiriki hawataki kuomba.
2. Washiriki hawataki kujifunza Neno la Mungu.
3. Washiriki hawasikilizi sauti ya Roho Mtakatifu.
4. Washiriki hawana shauku ya kuwaleta wengine kwa Kristo.
5. Washiriki wanatoa sadaka kidogo sana kwa Mungu.

Washiriki hawamtumikii Yesu kwa furaha mioyoni mwao, bali huenda kanisani kwa wajibu tu, kwa sababu hawataki Mungu awaadhibu.

Hawamkatai Yesu waziwazi, lakini pia hawamshuhudii. Wako kimya kuhusu mambo ya Bwana.

“Laiti ungekuwa baridi au moto!”

Kama kanisa ni baridi, washiriki wake hukataa kabisa kupokea Neno la Mungu wanapolisikia.

Kama kanisa ni moto, washiriki wake huishi kulingana na Neno la Mungu wanapolisikia.

Lakini watu wa Laodikia walipuuza Neno la Mungu. Waliposikia mahubiri, walimshukuru mchungaji kwa ujumbe mzuri kisha wakashau yote.

Ni wazi kwamba Yesu hawezi kulitumia kanisa la namna hiyo katika kazi yake.

Mstari wa 16

Kanisa la namna hiyo linamfanya Yesu achefuke! Yesu atalikatilia mbali.

Mstari wa 17

Watu wa Laodikia walitegemea utajiri wao. Walikuwa na benki nyingi, lakini Yesu alisema: **“Wewe ni maskini,”** kwa sababu walikosa utajiri wa kiroho.

Walikuwa na hospitali kubwa mjini humo, lakini Yesu alisema: **“Wewe ni kipofu,”** kwa sababu hawakuona mambo ya kiroho.

Walitengeneza mavazi mengi ya sufu, lakini Yesu alisema: **“Wewe ni uchi,”** kwa sababu hawakuwa wamevikwa haki.

Mstari wa 18

Walipaswa kutafuta vitu vitatu kutoka kwa Yesu:

1. **“Dhahabu iliyosafishwa kwa moto”** (tazama 1 Pet. 1:6–7). Hii ni picha ya utakatifu wa kweli.

2. **“Mavazi meupe.”** Kama tulivyoona hapo awali, hii ni picha ya utakatifu na haki.
3. **“Dawa ya macho.”** Yesu alikuwa na uwezo wa kuwapa kuona kwa kiroho ili waweze kuona mambo ya kiroho.

Mstari wa 19

Hapa tunaona jambo muhimu sana:

“Wote niwapendao, nawakemea na kuwaadhibu.”

Yesu analiruhusu kanisa kuteseka ili kulirekebisha na kulisafisha. Kanisa la Laodikia lilimfanya Yesu achefuke, lakini bado alilipenda. Kwa hiyo, alilikemea na kulitia nidhamu. Walipaswa kuwa na bidii katika kazi ya Yesu na kutubu njia zao mbaya.

Mstari wa 20

Haya ni maneno muhimu sana. Kwanza, yalihusu kanisa la Laodikia. Yesu alikuwa amesimama nje ya kanisa kwa sababu washiriki walikuwa wamemsahau. Yesu aligonga mlangoni kwa sababu alitaka kuingia na kuwa na ushirika nao. Yohana aliona jambo hili katika maono.

Lakini angalia maneno haya: **“Mtu yeyote akiisikia sauti yangu ...”**

Hii ina maana kwamba maneno haya yanamhusu pia kila mtu mmoja mmoja. Yesu anasimama mlangoni mwa moyo wa mtu na kubisha, kwa sababu anataka kuingia na kuwa na ushirika naye. Kula pamoja ni ishara ya ushirika.

Mstari wa 21

Kiti cha enzi ni ishara ya utukufu wa mfalme. Wale washindao wataketi katika utukufu kama ule wa Bwana Yesu Kristo. Watatawala pamoja naye. Naye Yesu atatawala pamoja na Baba yake (tazama 22:1, 3).

Mstari wa 22

Tazama maelezo juu ya 2:7.

Sura ya 4

Maono ya Yohana ya Mbinguni

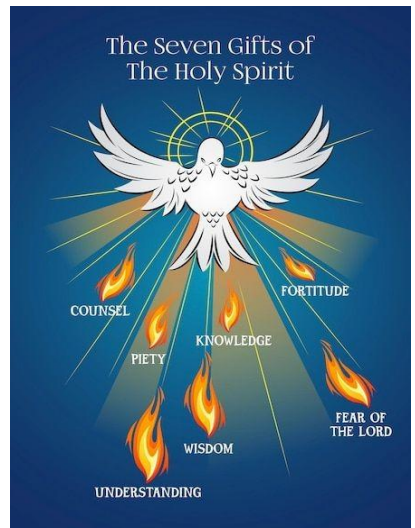
Mstari wa 1

Katika maono yake, Yohana aliisikia sauti ya Yesu (linganisha 1:10). Sauti hiyo ilimwita apae kwenda mbinguni na kuona mambo yatakayotokea siku zijazo.

Mstari wa 2

“Mara nikawa katika Roho.”
Tazama 1:10.

Sehemu iliyobaki ya mstari wa 2 inatuambia kwamba Yohana, katika maono yake, alimwona Mungu ameketi juu ya kiti cha enzi. Wale walioketi juu ya viti vya enzi vya duniani waliwatesa Wakristo, lakini Yohana aliwakumbusha kwamba Mungu bado alikuwa na mamlaka kamili juu ya kila kitu.

Mstari wa 3

Mawe ya thamani yanatupa picha ya utukufu mkuu wa Mungu. Upinde wa mvua ulikuwa ishara ya agano la Mungu na wanadamu (tazama Mwa. 9:13).

Mstari wa 4

Wazee ishirini na wanne waliwakilisha kabila kumi na mawili za Israeli na mitume kumi na wawili wa kanisa.

Hapa tunaona utukufu wa ufalme wa Mungu. Mavazi meupe ni ishara ya haki na ushindi. Taji za dhahabu zinaonyesha mamlaka.

Mstari wa 5

Miali ya umeme, sauti, na ngurumo vinaeleza sauti ya Mungu ya kutisha. Sauti yake husababisha mshangao na hofu kwa wale wanaoisikia.

“Roho saba za Mungu,” kama tulivyoona mapema, yawezekana zaidi zinamrejelea Roho Mtakatifu.

Mstari wa 6

“Bahari ya kioo.”

Katika maeneo ya vijijini, wanawake huweka udongo mpya sakafuni mara kwa mara. Wale walio na sakafu za saruji huzipigisha msasa. Haya yote hufanyika ili sakafu zionekane nzuri.

Mbele za macho ya Mungu, ua wa kifalme ulikuwa mzuri sana, kwa sababu ulikuwa moja kwa moja mbele ya Mfalme wa wafalme. Ua huu mzuri pia ulikuwa

mpaka kati ya Mungu na wanadamu—ishara ya utakatifu wa Mungu.

“Viumbe hai vinne.” Hawa walikuwa viumbe wa ajabu ambao Mungu aliwaumba ili watumike kuzunguka kiti chake cha enzi (tazama pia 4:8; 5:8, 14; 7:11; 19:4).

Viumbe hai hao vinne vinawakilisha uumbaji wote wa Mungu mbele zake.

Wayahudi walikuwa na methali:

“Tai ana nguvu kuliko ndege wote wengine. Ng’ombe ana nguvu kuliko wanyama wote wa kufugwa. Simba ndiye mkuu kati ya wanyama wa porini. Mwanadamu ndiye mkuu kuliko vyote ambavyo Mungu ameumba.”

Mstari wa 8

Viumbe hai hao vinne walimsifu Mungu na kuzungumza juu ya utakatifu wake, nguvu zake, na umilele wake (tazama 1:4; linganisha Isa. 6:3).

“Wamejaa macho pande zote na ndani” maana yake ni kwamba waliweza kuona kila kitu.

Mistari 9–10

Viumbe hai hao vinne walipomwabudu Mungu, wazee nao walimwabudu—wale wanaowawakilisha wanadamu mbele ya kiti cha enzi cha Mungu.

Tunaona maneno “kiti cha enzi” na “Yeye aishiye milele na milele.” Mungu ni Mfalme, na Yeye ni wa milele. Hizi ni kweli muhimu sana kwa Wakristo wote.

“Wakatupa taji zao mbele ya kiti cha enzi.” Hii ni ishara ya unyenyekevu na ibada mbele ya Mfalme wa wafalme.

Mstari wa 11

Walimsujudia Mungu kwa sababu anastahili kupokea utukufu, heshima, na nguvu.

Katika sura ya 4, tunaona ukuu, utukufu, na nguvu za Mungu. Mungu ndiye aliye juu ya yote.

Yohana aliwaandikia watu waliokuwa wakiteswa na nguvu za Kaisari wa Kirumi. Walijua ukuu, utukufu, na nguvu za Kaisari. Waliona uovu kila mahali...

Sura ya 5

Ilionekana kana kwamba nguvu za Shetani ndizo zilizokuwa zinatawala ulimwengu. Lakini Yohana aliandika juu ya maono yake ili kuwakumbusha Wakristo kwamba Mungu, Mfalme wa wafalme, ana mamlaka juu ya kila kitu. Ana uwezo wa kuumba vitu vyote. Kwa hiyo, tunapaswa kuendelea kumtumaini Mungu.

“Mbinguni au juu ya nchi au chini ya nchi.” Hii ina maana ya uumbaji wote wa Mungu.

Malaika mwenye nguvu aliuliza viumbe vyote: “Ni nani anayestahili kuufungua huo gombo na kuzivunja muhuri zake?” Hiyo ina maana: “Ni nani aliye mwema vya kutosha kuufungua huo gombo?” Katika uumbaji wote, hapakuwa na mtu yeyote aliyekuwa na uwezo wa kuufungua. Hakukuwa na mtu aliyestahili.

Mstari wa 4

Yohana akalia sana kwa sababu alitaka kuuona ufunuo wa Mungu uliokuwa katika lile gombo, lakini hapakuwa na mtu yeyote ambaye angeweza kulifungua.

Mstari wa 5

Mmoja wa wale wazee alimweleza kwamba Yesu Kristo alistahili kulifungua lile gombo.

Angalia majina ya Yesu katika mstari huu:

“Simba wa kabila la Yuda.” Linganisha Mwa. 49:9. Simba ni ishara ya mtawala. Katika maandishi mengine ya Kiyahudi (nje ya Biblia), simba ni ishara ya Masihi. Yesu Kristo ni Mfalme; Yeye ndiye Masihi. Yesu alizaliwa katika kabila la Yuda (tazama Ebr. 7:14).

“Mzizi wa Daudi.” Tazama Isa. 11:1, 10; Luka 2:4–6; Ufu. 22:16.

Mstari wa 6

Hapa tuna picha ya Yesu Kristo.

“Mwana-Kondoo aliyesimama kana kwamba amechinjwa.” Huyu ni Kristo, Mwokozi wetu (linganisha Yoh. 1:29, 36; 1 Pet. 1:19).

“Kana kwamba amechinjwa” inatuonyesha Yeye aliyekufa msalabani na kufufuka tena. Ingawa Yesu alikufa ili atuokoe kutoka dhambini, sasa anaishi mbinguni.

“Mwenye pembe saba.” Katika maandishi ya Kiyahudi, pembe ni ishara ya nguvu. Saba ni namba ya ukamilifu, kwa hiyo pembe saba maana yake ni kwamba Yesu ana nguvu kamilifu—Yeye ni mwenye enzi zote.

“Mwenye macho saba, ambazo ni roho saba za Mungu.” Katika 1:4 tuliona kwamba hii inamrejlea Roho Mtakatifu. Hapa inaonyesha kwamba Yesu anajua

kila kitu. Huenda Yohana alimaanisha kwamba Roho Mtakatifu anamfunulia Yesu kila kitu. Mstari huu unatufundisha kwamba Yesu Kristo ni mwenye nguvu zote na mwenye kujua yote, na kwamba ameshinda kupitia kifo chake msalabani.

Mstari wa 7

Katika maono ya Yohana, Yesu alilichukua lile gombo kutoka mkononi mwa Mungu. Hii inaonyesha kwamba mapenzi ya Mungu na mapenzi ya Yesu Kristo ni kitu kimoja.

Sura ya 6

Yesu anafungua muhuri wa kwanza.

Mwana-Kondoo, yaani Yesu, aliufungua muhuri na kufunua hukumu ya kwanza. Mmoja wa wale viumbe hai vinne alisema, “Njoo.” Ndipo farasi mweupe na mpanda farasi wake wakaonekana.

Yohana akaona kwamba mpanda farasi alikuwa na upinde. Hii ni ishara ya vita. Taji ni ishara ya ushindi. Hii iliwaonyesha watu wa wakati wa Yohana kwamba vita vikubwa vingekuja katika siku za mwisho. Hata leo, tunaona vita vikubwa katika sehemu nyingi za dunia.

Mistari 3–4

Yesu anafungua muhuri wa pili.

Yohana akaona farasi mwekundu. Farasi mwekundu ni ishara ya umwagaji damu vitani. Mpanda farasi huyo alipewa uwezo wa kuondoa amani duniani. Ni Mungu

anayekubali jambo hili ili kuwahukumu adui zake.
Upanga mkubwa ni picha ya vita. Watu watauana.

Mistari 5–6

Yesu anafungua muhuri wa tatu.

Yohana akaona farasi mweusi. Farasi mweusi ni ishara ya njaa. Mpanda farasi alikuwa na mizani ya kupimia chakula. “Kibaba kimoja cha ngano kwa mshahara wa siku moja, na vikibaba vitatu vya shayiri kwa mshahara wa siku moja.” Hii inaonyesha kwamba chakula kitakuwa ghali sana kwa sababu ya upungufu.

Mistari 7–8

Yesu anafungua muhuri wa nne.

Farasi wa rangi ya kijivujivu ni ishara ya ugonjwa na mauti. Mpanda farasi alitwa Mauti, na Kuzimu ikamfuata. Walipewa uwezo wa kuua robo ya watu wa dunia. Hii ni sehemu ya hukumu ya Mungu juu ya adui zake.

Mambo haya pia yalihusu Dola ya Kirumi katika wakati wa Yohana: vita vikubwa, upungufu wa chakula, magonjwa, na mauti.

Mistari 9–11 – Muhuri wa Tano

Yohana akaona roho za wale waliouawa kwa ajili ya imani yao katika Yesu. Walikuwa chini ya madhabahu kwa sababu walikuwa wametoa maisha yao kwa Mungu.

Mungu ndiye Bwana mwenye mamlaka juu ya dunia yote na ana uwezo wa kulipiza kisasi kwa ajili ya waaminifu wake. Lakini angalia maneno “mtakatifu na wa kweli.”

Mungu haadhibu kwa kulipiza kisasi cha hasira tu, bali kulingana na utakatifu wake na kweli yake.

Wakapewa mavazi meupe—ishara ya haki na ushindi. Mungu ataleta haki wakati waaminifu wake wote watakapokuwa wamefika mbinguni.

Hii inajibu swali: Kwa nini Mungu hawaadhibu watesi mara moja? Mungu anahukumu kwa wakati wake mwenyewe.

Mistari 12–17 – Muhuri wa Sita

Mistari hii inazungumza juu ya Siku ya Bwana—siku ambayo Yesu Kristo atarudi. Itakuwa siku ya hukumu. Uumbaji wote unaonyesha kwamba siku ya ghadhabu ya Mungu imefika.

Aina saba za watu zimetajwa: wafalme, wakuu, majemadari, matajiri, wenye nguvu, watumwa, na walio huru—yaani, watu wote.

Wanaionba milima na miamba iwafiche. Mwana-Kondoo naye huja kwa ghadhabu, kwa sababu wengi wameukataa upendo wake. Hii ni siku ya ghadhabu juu ya upendo uliokataliwa.

Hakuna mwenye dhambi atakayesimama mbele za Mungu siku hiyo.

Sura ya 7

Kutiwa Muhuri kwa Watu wa Mungu

Malaika wanne walisimama katika pembe nne za dunia— hii ina maana kwamba walikuwa na mamlaka juu ya dunia yote.

“Pepo nne za dunia” zinaonekana kumaanisha wale wapanda farasi wanne wa 6:1–8 (linganisha Zek. 6:1–5). Malaika wanazizuia nguvu hizi hadi watu wa Mungu watakapotiwa muhuri.

Hapa kuna tafsiri ya Kiingereza na muhtasari wa maandishi uliyotuma kuhusu Ufu. 7:2–14:

Mstari wa 2

Malaika mwingine akaja akiwa na muhuri wa Mungu aliye hai. Katika wakati wa Yohana, watu waliweka mihuri juu ya barua na vitu vyao ili kuonyesha ni nani aliyekuwa mmiliki wake na ni nani aliyevituma. Leo tunaandika majina yetu, lakini wakati ule mihuri ndiyo iliyotumika.

Muhuri wa Mungu ulionyesha ni nani aliyekuwa wake.

Malaika huyu aliwaita kwa sauti wale malaika wanne waliokuwa na mamlaka juu ya wale wapanda farasi wa kwanza. Nao pia walikuwa na uwezo wa kuidhuru nchi na bahari.

Mstari wa 3

Malaika aliwaamuru wale malaika wengine wasubiri kabla ya kuharibu chochote mpaka muhuri uwe umewekwa juu ya watu wa Mungu.

Mistari 4–8

Idadi ya 144,000 – $12 \times 12 \times 10 \times 10 = 144,000$.

- Namba 12 inaashiria Israeli na makabila yake 12.
- Namba 10, kama namba 7, ni namba ya ukamilifu au utimilifu.

Kwa hiyo, 144,000 inaashiria ukamilifu au idadi kamili ya Waisraeli.

Hii ina maana gani? Kuna tafsiri mbalimbali, lakini mawazo makuu ni mawili:

1. **Tafsiri ya moja kwa moja:**

Wale waliotajwa katika 7:1–8 ni kundi kubwa la wanaume Wayahudi kutoka makabila yaliyotajwa katika mistari 5–8. Wanapokea muhuri wa Mungu ili waweze kubaki duniani wakati wa dhiki kuu bila kuteseka, huku wakitimiza kazi yao ya kuhubiri injili.

2. **Tafsiri ya kiishara:**

144,000 ni namba ya ishara inayowakilisha wote waliookolewa kutoka Israeli. Kwa kuwa Israeli pia inawakilisha kanisa (katika Agano Jipya kanisa linaitwa “Israeli mpya”), hii ina maana kwamba Mungu ataweka muhuri wake juu ya waamini wote wanaoishi duniani wakati huo (tazama Rum. 2:28–29; Gal. 3:29; 6:16; Flp. 3:3; Yak. 1:1; 1 Pet. 1:1).

Wengine wanaamini kwamba 144,000 ndiyo idadi halisi ya waliookolewa katika siku ya hukumu, lakini hilo si sahihi.

Katika mstari wa 9 tunaona “umati mkubwa ambao hakuna mtu awezaye kuuhesabu” mbinguni—hao ndio waliookolewa, na hakuna awezaye kuwahesabu.

Mstari wa 14

Maneno “ambao hawakujitia unajisi kwa wanawake, maana ni safi” ni picha ya waamini waliotakaswa na watakatifu. Hii ni ishara ya wale waliojitolea kikamilifu kwa Mungu na walio waaminifu kwake.

Sura ya 7:9–17 – Umati Mkubwa Mbinguni

Mstari wa 9

Yohana akaona “umati mkubwa ambao hakuna mtu awezaye kuuhesabu” kutoka kila taifa, kabila, jamaa, na lugha.

- Hii inaonyesha kwamba wokovu si kwa Wayahudi tu (wale 144,000), bali kwa waamini wote kutoka ulimwengu mzima.
- Umati huo mkubwa unajumuisha wote waliookolewa, na wana muhuri wa Mungu katika vipaji vya nyuso zao.

Mstari wa 10

Wakapaza sauti kuu wakisema:

“Wokovu una Mungu wetu aketiye juu ya kiti cha enzi, na Mwana-Kondoo.”

- Huu ni wimbo wa sifa unaomheshimu Mungu Baba na Yesu Kristo kama Mwana-Kondoo.
- Unaonyesha kwamba wokovu huja kupitia Yesu, Mkombozi wetu.

Mstari wa 11

Malaika wote, wazee, na wale viumbe hai wakaanguka mbele ya kiti cha enzi na kumwabudu Mungu.

- Uumbaji wote unatambua nguvu na utukufu wa Mungu na wa Mwana-Kondoo.

Mstari wa 12

Walimsifu Mwana-Kondoo kwa kuwa alichinjwa, lakini yu hai na mshindi.

- Hii inaonyesha ushindi wa Yesu juu ya dhambi na mauti kupitia dhabihu yake msalabani.

Mstari wa 13

Kila kiumbe mbinguni na duniani na chini ya nchi na baharini kilimsifu Mungu na Mwana-Kondoo.

- Hii inaonyesha kwamba umoja wa Mungu na Yesu ni wa ulimwengu wote—uumbaji wote unawaabudu.

Mstari wa 14

Umati huo mkubwa umevaa mavazi meupe.

- Rangi nyeupe ni ishara ya haki, usafi, na ushindi.
- Wametakaswa dhambi zao kwa damu ya Mwana-Kondoo.

Mstari wa 15

Wanasimama mbele ya kiti cha enzi cha Mungu na kumwabudu mchana na usiku katika hekalu lake.

- Hii inaonyesha kwamba daima wana ushirika na Mungu na wanashiriki mbele zake.

Mistari 16–17

Mungu anawalinda:

- Hawapati hukumu ya mwisho wala mateso ya duniani.
- Mwana-Kondoo (Yesu) anawachunga na kuwaongoza kwenye maji ya uzima.
- Mungu atafuta kila chozi machoni mwao—hakutakuwa tena na huzuni wala maumivu.

Muhtasari na uhusiano na wale 144,000

- Wale 144,000 wanawakilisha uaminifu mkamilifu na watu waliochaguliwa wa Mungu (kwa maana halisi au ya ishara).
- Umati mkubwa unaonyesha kwamba neema ya wokovu ni ya wote na inajumuisha waamini kutoka kila taifa.
- Wote wawili, wale 144,000 na umati mkubwa, wana muhuri wa Mungu—ni wa Mungu na wanalindwa katika majaribu ya nyakati za mwisho.
- Uumbaji wote unamsifu Mungu na Mwana-Kondoo, ukionyesha kwamba wokovu ni wa mtu binafsi na pia wa ulimwengu mzima kwa upana wake.

Sura ya 8 – Muhuri wa Saba na Baragumu Saba

Mistari 1–2

- Yesu anafungua muhuri wa saba.
- Malaika saba wanaonekana na kupewa baragumu saba.
- Kuna ukimya mbinguni kwa muda, ili Mungu asikie maombi ya watakatifu.
- Malaika anaweka maombi ya watakatifu juu ya madhabahu ya dhahabu mbele za Mungu.

Mstari wa 5

- Moto unatupwa duniani kutoka madhabahuni.
- Hii inawakilisha hukumu ya Mungu, ambayo pia ni jibu kwa maombi ya watakatifu.
- Maombi yana nguvu halisi—hata duniani yanaweza kuwashinda adui ambao Mungu anataka washindwe.

Mistari 6–12 – Baragumu Nne za Kwanza

1. **Baragumu ya kwanza:** Mvua ya mawe na moto (kama radi) vikichanganyika na damu → theluthi moja ya dunia inateketezwa, mimea inaangamizwa.
2. **Baragumu ya pili:** Kitu kama mlima unaowaka kinatupwa baharini → theluthi moja ya bahari inakuwa damu, viumbe vya baharini vinaathiriwa.
3. **Baragumu ya tatu:** Nyota (iitwayo Uchungu / Pakanga) inaanguka juu ya mito na chemchemi → maji yanakuwa machungu na watu wanakufa kwa kuyanywa.

4. **Baragumu ya nne:** Jua, mwezi, na nyota zinapigwa
→ theluthi moja ya nuru yao inaondolewa, kama
onyo kwa wanadamu.

Mstari wa 13

- “Kilio cha tai” kinaonya kwamba baragumu tatu zilizobaki zitaleta maangamizi makubwa zaidi.

Sura ya 9 – Baragumu ya Tano na ya Sita

Mistari 1–2

- Nyota inaanguka kutoka mbinguni (malaika) na kuufungua kuzimu, mahali ambapo Shetani na pepo wake wabaya wanakaa.

Mistari 3–5

- Kundi la nzige linatoka kuzimu likiwa na nguvu kama nge.
- Linaweza kuwaumiza watu wasiokuwa na muhuri wa Mungu katika vipaji vya nyuso zao, lakini haliharibu mimea.
- Hii ni picha ya mashetani na pepo wabaya ambao Mungu anawaruhusu kuwatesa wasioamini.
- Kusudi lake ni onyo, si mauti ya mara moja.

Mistari 6–10

- Watu wanateseka sana na wanatamani kufa lakini hawawezi.
- Nzige hao wanaelezwa kuwa na nyuso kama za wanadamu, magamba kama ya chuma, na mamilioni

ya mabawa → kuonyesha nguvu zao na asili yao ya kipepo.

Mstari wa 11

- “Abadoni / Apolioni” anatajwa kuwa mfalme wa wale nzige.
 - Kwa kawaida hutambulishwa kuwa ni Shetani mwenyewe.
 - Anawakilisha nguvu kamili ya uharibifu juu ya wale walio chini ya hukumu ya Mungu.

Mstari wa 12

- “Ole” ya kwanza imepita.
- Ni wakati wa mateso makali ya kiroho na ya mwili, ambapo watu wanateseka chini ya Shetani lakini pia wanaonywa watubu.

Mistari 13–15 – Baragumu ya Sita

- Malaika wanne waliokuwa wamefungwa kwenye mto Frati wanafunguliwa.
- Wanaua theluthi moja ya wanadamu → kuonyesha mpango mkuu wa Mungu na hukumu yake ya haki.
- Wakati, mahali, na kiwango cha jambo hili vimewekwa kulingana na mapenzi ya Mungu.

Mambo makuu kutoka Sura ya 8–9

Maombi ya watakatifu yana nguvu na yanamfikia Mungu.

Hukumu ya Mungu ni ya haki na mwanzoni ni ya kiasi ili kuwa onyo la kutubu.

Baragumu nne za kwanza ni hukumu za onyo juu ya dunia, bahari, na anga.

Baragumu ya tano na ya sita zinaonyesha kuongezeka kwa uovu wa kiroho (mashetani) na mamlaka kuu ya Mungu ya kuwaadhibu wasioamini.

Abadoni/Shetani ndiye chanzo cha kipepo cha mateso. Mpango wa Mungu ni mkamilifu, na hukumu hutokea kwa wakati uliowekwa na Mungu, si kwa bahati nasibu.

Sasa ifuatayo ni muhtasari wazi wa baragumu saba (Ufu. 8–11) na mapambano dhidi ya mnyama na Mpinga Kristo (Ufu. 13):

Baragumu Saba (Ufu. 8–11)

Baragumu ya 1 (Ufu. 8:7)

Tukio: Mvua ya mawe na moto uliochanganyika na damu vinaanguka duniani.

Athari: Theluthi moja ya mimea inaangamizwa.

Ishara: Onyo la hukumu inayokuja; vita na majanga ya asili.

Baragumu ya 2 (Ufu. 8:8–9)

Tukio: Mlima unaowaka unatupwa baharini.

Athari: Theluthi moja ya bahari inakuwa damu, viumbe vya baharini vinaangamizwa.

Ishara: Hukumu juu ya bahari na biashara; adhabu kwa wasioamini.

Baragumu ya 3 (Ufu. 8:10–11)

Tukio: “Nyota” inaanguka juu ya mito na chemchemi.

Athari: Maji yanakuwa machungu, na watu wanakufa wanapoyanywa.

Ishara: Hukumu ya Mungu juu ya vyanzo vya uzima na juu ya nguvu ya uharibifu ya uovu.

Baragumu ya 4 (Ufu. 8:12)

Baragumu ya 4 (Ufu. 8:12)

Tukio: Jua, mwezi, na nyota vinatiwa giza kwa sehemu.

Athari: Theluthi moja ya nuru inaondolewa → giza linaongezeka.

Ishara: Onyo kwa wanadamu; kupungua kwa ufahamu na wazi wa kuona mambo.

Baragumu ya 5 (Ufu. 9:1–12)

Tukio: Kuzimu kunafunguliwa, na pepo kama nzige wanaachiliwa.

Athari: Wanawatesa watu wasiokuwa na muhuri wa Mungu, lakini hawawau.

Ishara: Pepo wabaya na mateso ya kipepo, onyo la kutubu.

Baragumu ya 6 (Ufu. 9:13–21)

Tukio: Malaika wanne waliofungwa kwenye mto Frati wanaachiliwa → wanaua theluthi moja ya wanadamu.

Athari: Vifo vingi sana miongoni mwa wanadamu; janga kubwa la kiroho na la kimwili.

Ishara: Mpango mkuu wa Mungu; hukumu kwa wakati uliowekwa.

Baragumu ya 7 (Ufu. 11:15–19)

Tukio: Baragumu ya mwisho inalia → ufalme wa Mungu unatamkwa.

Athari: Mbingu zinatangaza kwamba “ufalme umekuwa ufalme wa Mungu na wa Kristo wake.”

Ishara: Utimilifu wa hukumu ya Mungu; ushindi kwa waaminifu.

Mnyama na Mpinga Kristo (Ufu. 13)

1. Mnyama wa Kwanza

Anatoka baharini, ana vichwa saba na pembe kumi → anaashiria nguvu za kisiasa na kijeshi.

Mamlaka: Ana nguvu juu ya watu wa dunia, anadai kuabudiwa na kutiiwa.

Ishara: Nguvu ya kidunia inayompinga Mungu (wengi huihusisha na Dola ya Kirumi au Mpinga Kristo atakayekuja baadaye).

2. Mnyama wa Pili (Nabii wa Uongo)

Anatoka katika nchi, anasema kama joka → anahimiza ibada ya mnyama wa kwanza.

Nguvu: Anafanya ishara na maajabu → anawafanya watu wamwabudu mnyama.

Ishara: Nguvu ya kidini au ya kiitikadi inayomuunga mkono Mpinga Kristo.

3. Alama kwenye Paji la Uso / Mkono

Hakuna mtu awezaye kununua wala kuuza bila alama hiyo (666).

Ishara: Udhhibiti kamili wa uchumi na utii wa kiroho.

Kipindi cha wakati: Hili hutokea wakati wa dhiki kuu.

4. Mapambano na Waaminifu

Waaminifu wanakataa kumwabudu mnyama na wanateseka kwa ajili ya imani yao.

Ushindi wa Mungu ni wa hakika; hatimaye mnyama anashindwa na Kristo (Ufu. 19:19–21).

Ujumbe Mkuu

Baragumu: Onyo na hukumu za Mungu zinazofunuliwa hatua kwa hatua, zikiwa na nafasi ya kutubu.

Mnyama na Mpinga Kristo: Ishara ya nguvu ya uovu duniani; adui wa Mungu anapewa mamlaka ya muda tu ndani ya mpango wa Mungu.

Faraja kwa Waaminifu: Wale wanaobaki waaminifu wanapata ulinzi wa Mungu, thawabu, na ushindi wa mwisho.

Mpangilio wa Matukio: Baragumu, Dhiki, Mnyama, na Mpinga Kristo

1. Maandalizi na Maono ya Mbinguni

Yohana anapokea maono ya kiti cha enzi cha Mungu na ibada ya mbinguni (Ufu. 4–5).

Yesu, “Mwana-Kondoo aliyechinjwa,” anastahili kulifungua gombo lenye mihuri saba.

Waaminifu wanamsifu Mungu na kupokea tumaini na faraja.

2. Mihuri Saba Inafunguliwa

Muhuri 1–4 (Wapanda Farasi Wanne): Vita, njaa, mauti, na tauni vinaenea duniani.

Muhuri 5: Mashahidi waliokufa kwa ajili ya imani yao wanalia kwa ajili ya haki ya Mungu.

Muhuri 6: Majanga ya asili—matetemeko ya nchi; jua, mwezi, na nyota vinaathiriwa → siku ya ghadhabu ya Bwana inakaribia.

Muhuri 7: Maandalizi kwa ajili ya baragumu saba; ukimya mbinguni.

3. Baragumu Saba (Ufu. 8–11)

Baragumu – Tukio – Ishara / Athari

Mvua ya mawe na moto uliochanganyika na damu
→ Theluthi moja ya mimea inaangamizwa → onyo la vita na majanga

Mlima unaowaka unatupwa baharini
→ Theluthi moja ya bahari inakuwa damu; viumbe vya baharini vinaangamizwa → onyo la hukumu ya Mungu

Nyota inaanguka katika mito
→ Maji yanakuwa machungu → watu wanakufa → onyo na mwito wa kutubu

Jua, mwezi, na nyota vinatiwa giza kwa sehemu
→ Theluthi moja ya nuru inapotea → onyo la giza na kukosa ufahamu

Kuzimu kunafunguliwa; pepo kama nzige
→ Wanawatesa watu wasio na muhuri wa Mungu →
nguvu ya uovu inaonekana wazi

Malaika wanne waliofungwa wanaachiliwa
→ Wanaua theluthi moja ya wanadamu → mauti kubwa
na hukumu

Baragumu inalia → ufalme wa Mungu unatamkwa
→ Mbingu zinafurahi; ushindi na hukumu ya Mungu
vinakamilika

4. Mnyama na Mpinga Kristo (Ufu. 13)

Mnyama wa kwanza (Mpinga Kristo / nguvu ya dunia)

Anatoka baharini akiwa na vichwa saba na pembe kumi
→ nguvu ya kisiasa / kijeshi

Anadai kuabudiwa na kutiwa na watu wa dunia

Mnyama wa pili (Nabii wa uongo / nguvu ya kidini)

Anatoka katika nchi, anamwunga mkono mnyama wa
kwanza

Anafanya ishara na miujiza, akiwafanya watu
wamwabudu Mpinga Kristo

Alama 666

Hakuna mtu awezaye kununua wala kuuza bila alama
hiyo → udhibiti kamili wa uchumi na utii

Mapambano

Waaminifu wanakataa kumwabudu mnyama, jambo linaloleta mateso na taabu

Ushindi wa Mungu ni wa hakika: mnyama na wafuasi wake watahindwa na Kristo mwishoni

5. Dhiki Kuu

Ni kipindi cha majaribu makubwa na mateso duniani.

Waamini wanalindwa kwa muhuri wa Mungu na kupewa uvumilivu.

Uovu unafikia kilele chake lakini unabaki chini ya mamlaka ya Mungu.

6. Ushindi wa Mwisho

Kristo anarudi → mnyama na Mpinga Kristo wanashindwa.

Waaminifu wanapokea thawabu na uzima wa milele.

Ufalme wa Mungu unatimizwa → uumbaji wote unamsifu Mungu na Mwana-Kondoo.

Katika hukumu hii, Mungu hatawaangamiza wote, lakini kwa kweli itakuwa adhabu kali sana.

Mstari wa 16

Inaonekana kwamba malaika hawa wanne wanaongoza jeshi kubwa sana.

Mstari wa 17

Maneno haya yanaeleza jeshi kubwa na la kutisha pamoja na farasi wao wa kuogofya. Katika wakati wa

Yohana, vita vilipiganwa kwa farasi, lakini farasi anaoeleza hapa wanatukumbusha mashine za vita na silaha za kivita zilizofunikwa kwa chuma zenye mizinga mikubwa mbele na nyuma.

Farasi hawa wana uwezo wa kuuu theluthi moja ya wanadamu. Inaonekana kwamba watu hawa watauawa katika vita kubwa.

Sasa tunaona jambo muhimu katika mistari 13–21. Ni jambo la kushangaza sana. Ingawa watu wameiona hukumu ya Mungu katika kifo cha theluthi moja ya wanadamu, wale waliobaki wanakataa kutubu.

Wanaendelea kuabudu sanamu (mst. 20). Angalia yanayosemwa kuhusu sanamu:

1. Zimetengenezwa kutokana na vitu alivyoviumba Mungu, kama vile dhahabu na fedha.
2. Haziwezi kuona, kusikia, wala kutembea.

Hii ina maana kwamba hazina nguvu yoyote, lakini watu wanaendelea kuzitumaini sanamu badala ya kumtumaini Mungu, ambaye ametuma hukumu hiyo kubwa.

Pia wanaendelea katika dhambi zao.

Ndivyo ilivyo hata leo. Mungu anatupa onyo tena na tena, lakini watu wengi wanakataa kutubu. Wanaendelea kuabudu sanamu zao. Wanaendelea katika dhambi zao.

Sura ya 10

Gombo Dogo na Ngurumo Saba

Mstari wa 1

Hapa tunaona malaika mwingine mwenye nguvu. Tunajua kwamba yeye ni wa muhimu sana kwa sababu ya jinsi alivyoelezwa.

“Amevikwa wingu.” Linganisha Zab. 104:3. Katika zaburi hiyo, mawingu ni gari la Mungu.

“Na upinde wa mvua juu ya kichwa chake.” Tazama 4:3, ambapo upinde wa mvua unakizunguka kiti cha enzi cha Mungu.

“Uso wake ulikuwa kama jua.” Tazama 1:16, ambapo maneno haya yanaeleza uso wa Yesu.

“Miguu yake kama nguzo za moto.” Nguzo ya moto ilikuwa ishara ya Mungu katika Kut. 13:21–22.

“Gombo dogo, limefunguliwa mkononi mwake.” Hii ina maana kwamba malaika huyo alikuwa tayari kufunua yale yaliyoandikwa katika gombo hilo.

“Akaweka mguu wake wa kulia juu ya bahari na wa kushoto juu ya nchi.”

Hii ina maana kwamba malaika huyo alitangaza ujumbe wa Mungu kwa dunia yote. Inaonyesha jinsi ujumbe wa Mungu ulivyo wa muhimu. Kanisa katika wakati wa Yohana lilikuwa dogo sana. Wengi waliudharau ujumbe wa Mungu. Lakini Yohana anasema kwamba ujumbe wa Mungu ulikuwa mikononi mwa malaika mwenye nguvu, jambo linaloonyesha umuhimu wake.

Mistari 3–4

Hapa kuna siri, kwa sababu hatujui ngurumo saba zinamaanisha nini. Yohana aliyasikia maneno yao, lakini Mungu akamwambia asiyaandike. Kwa nini? Hatujui.

Mistari 5–6

Malaika huyo akaapa kiapo kikubwa. Angalia jinsi Mungu anavyoelezwa katika mistari wa 6. Maneno mengi yametumiwa, yakikifanya kiapo hicho kuwa cha nguvu zaidi. Malaika akaapa kwamba “**hakutakuwa na kuchelewa tena.**” Hii ina maana kwamba hukumu ambazo zilikuwa zimecheleweshwa sasa zingetokea mara moja.

Mistari wa 7

Hii hutokea wakati baragumu ya saba inapolia. Mipango ya siri ya Mungu inatimizwa. Mungu alikuwa amewafunulia manabii mpango wake, nao waliuhubiri kwa watu, lakini...
...watu hawakuweza kuuielewa.

Mistari 8–10

Yohana akaamriwa kulichukua gombo kutoka mkononi mwa malaika na kulila. Hii ina maana kwamba Yohana alipaswa kupokea maneno hayo ili aweze kuwahubiria wengine.

“Litakuwa chungu tumboni mwako.” Maneno ambayo Yohana alipaswa kuhubiri ni maneno ya hukumu. Kwa hiyo hakufurahi aliposikia.

“Tamu kama asali kinywani mwako.” Linganisha Eze. 3:1–3; Zab. 119:103. Waamini hufurahi wanapolisikia Neno la Mungu.

Je, sisi leo je? Tunafurahi tunapolisikia Neno la Mungu?

Tunapohubiri maneno ya hukumu, je, tunafurahia kwamba Mungu anawaadhibu waovu, au tunahuzunika kwa sababu lazima afanye hivyo kwa kuwa wanakataa kutubu? Tukifurahia adhabu ya wenye dhambi, basi hatuna upendo wa Mungu mioyoni mwetu.

Mstari wa 11

Yohana alipaswa kuyahubiri maneno haya kwa watu wote duniani, hata kwa wafalme. Tunaona kwamba Neno la Mungu ni kuu kuliko ukuu wa wafalme.

Sura ya 11

Mashahidi Wawili – Ole ya Pili

Sura hii ni ngumu kutafsiri. Ninaamini kwamba Yohana aliandika sura yote kwa lugha ya ishara.

Mstari wa 1

“Hekalu la Mungu.” Hii ni picha ya kanisa. Yohana alipaswa kupima hekalu ili lihifadhiwe—yaani, kupima kanisa ili liokolewe. Linganisha na 7:1–8, ambapo watu wanapokea muhuri wa Mungu ili wahifadhiwe wakati wa dhiki kuu.

“Na wale wanaoabudu humo.” Hii inaonyesha kwamba Yohana hakufikiria kuhusu jengo tu bali kuhusu watu wa Mungu.

Mstari wa 2

“Usiupime ua wa nje.” Mataifa waliruhusiwa kuingia humo katika hekalu la Yerusalemu. Yohana anatomia

jambo hili kuwaeleza wale walio nje ya kanisa—yaani, wale wasiomwamini Kristo.

“Mji mtakatifu.” Sasa Yohana anabadilisha picha: Yerusalemu sasa inawakilisha kanisa.

Wale wasiomwamini Kristo watalitesa sana kanisa kwa muda wa miezi arobaini na miwili.

Miezi 42 = siku 1,260 = “wakati, nyakati, na nusu wakati.” Hiki ndicho kipindi ambacho wasioamini wanalitesa kanisa, wakati mashahidi wawili wanatabiri, wakati mwanamke anapokaa jangwani, na wakati mnyama anakuwa na nguvu kubwa.

Jambo la muhimu ni hili: katika wakati wa Yohana, Wakristo waliteswa sana, lakini Yohana anasema kwamba mateso hayo ni ya muda tu. Maneno haya pia yanaelekeza mbele hadi wakati ulio karibu na kurudi kwa Kristo.

Mstari wa 3

“Mashahidi wangu wawili.” Wengine wanasema hawa ni Musa na Eliya; wengine wanasema ni Agano la Kale na Agano Jipya. Mimi ninaamini kwamba mashahidi hawa wawili ni picha ya kanisa lote.

Kanisa linaendelea na ushuhuda wake hata wakati wa mateso makali.

“Wamevaa magunia.” Hii ni ishara ya huzuni, kwa sababu walihubiri maneno ya hukumu.

Mstari wa 4

Mizeituni miwili (Zek. 4). Mafuta ni picha ya Roho Mtakatifu: **“Si kwa uwezo wala si kwa nguvu, bali ni kwa Roho wangu, asema Bwana.”**

Ushuhuda unaendelea kwa nguvu ya Roho wa Mungu.

Vinara vya taa ni picha ya kanisa.

Mistari 5–6

Hakuna mtu anayeweza kuwaangamiza mashahidi hadi kazi yao ikamilike. Kwa wakati wa Yohana, hii ilimaanisha kwamba watawala wa Kirumi hawangeweza kuliharibu kanisa. Na kwetu leo, ina maana kwamba hakuna mtu anayeweza kuliharibu kanisa hadi litakapomaliza utume wake.

Moto utokao vinywani mwao ni picha ya Neno la Mungu lenye nguvu.

Wana nguvu kama Eliya (kuzuia mvua) na kama Musa (kugeuza maji kuwa damu na kuipiga dunia kwa mapigo).

Mistari 7–10

Ushuhuda wa kanisa unapomalizika, uovu utashinda kwa muda mfupi. Mnyama atokaye kuzimu ni picha ya uovu. Dunia hulidhihaki kanisa linapoonekana limeshindwa.

Mstari wa 11

Baada ya siku tatu na nusu, Mungu analeta uzima mpya. Uovu unaweza kushinda kwa muda mfupi sana tu. Katika wakati wa Yohana, Warumi walijaribu kuliharibu kanisa lakini walishindwa. Kanisa lilikua na kuenea ulimwenguni kote.

Hata leo, kanisa linateseka sana katika nchi fulani, kama vile Urusi na China. Wengi wanaomba kwamba Mungu ataleta uzima mpya huko.

Maneno haya yanahusu kanisa linaloteswa katika historia yote na pia wakati wa mwisho kabla ya kurudi kwa Yesu.

Mstari wa 12

Hii inahusu mambo mawili:

1. Waamini kuchukuliwa mbinguni wakati wa mateso.
2. Kukusanywa kwa waamini wote wakati Yesu atakaporudi (1 Wathes. 4:16–17).

Mstari wa 13

Hapa tunaona hukumu ya Mungu juu ya wale wanaokataa kupokea ushuhuda wa kanisa.

“Watu elfu saba.” Hii ni picha ya idadi kubwa ya watu. Wale waliobaki watamsifu Mungu kwa hofu (linganisha 9:20–21).

Mstari wa 14

Tazama 8:13; 9:12.

Tafsiri Nyingine ya 11:1–13

Hekalu katika mistari 1–2 ni hekalu la Yerusalemu. Yerusalemu, mji mtakatifu, utateswa na adui za Mungu kwa miezi arobaini na miwili.

Mashahidi wawili wa Mungu (mst. 3) ni watu wawili binafsi. Hatujui majina yao.

Mashahidi hawa wawili watakuwa na nguvu za ajabu ili waweze kutimiza utume wao (mist. 5–6).

Watakapomaliza kazi yao, atauawa na mnyama atokaye kuzimu (mst. 7).

Miili yao italala katika mitaa ya Yerusalemu, mji unaoitwa Sodoma na Misri kwa sababu ya uovu wake. Bwana alisulubiwa Yerusalemu (mst. 8).

Watu watadhihaki miili yao isiyozikwa na kufurahi sana kwa sababu ushuhuda wao umeisha (mist. 9–10).

Mungu atawafufua mashahidi wake na kuwachukua mbinguni (mist. 11–12).

Hukumu ya Mungu itakuja juu ya mji wa Yerusalemu, na watu watamwabudu Mungu kwa hofu.

Mistari 15–19 – Baragumu ya Saba

Mstari wa 15

Hapa tuko karibu na wakati ambao Yesu atarudi kutawala juu ya kila kitu.

“Sauti kuu mbinguni.” Hizi ni sauti za majeshi ya mbinguni.

Sauti hizo zilitangaza kwamba **“ufalme wa ulimwengu umekuwa ufalme wa Bwana wetu na wa Kristo wake.”**

“Bwana wetu” — huyu ni Mungu.

“Na Kristo wake” — Kristo maana yake ni “Mtiwa mafuta.” Mungu alimtia Yesu Kristo mafuta na kumtuma duniani kutimiza kazi yake (Matendo 10:38; Zab. 2:2).

Kwa sasa, ufalme wa ulimwengu si ufalme wa Mungu, kwa sababu wengi hawamwamini Mungu. Shetani anaitwa **“mkuu wa ulimwengu huu”** (Yoh. 12:31; 14:30; 16:11). Shetani anatawala juu ya wengi duniani leo.

Lakini Yesu atakaporudi, ufalme wa dunia utakuwa ufalme wa Mungu na wa Yesu—Yeye ambaye Mungu amemtia mafuta na kumtuma kuwaokoa watu. Ufalme wa Mungu duniani utakuwa wa milele.

Mstari wa 16

Wazee ishirini na wanne wakamwabudu Mungu (linganisha 7:11).

Mstari wa 17

Wazee wanataja mambo mawili kuhusu Mungu: nguvu zake na umilele wake (linganisha 4:8; 1:4).

Mstari wa 18

Hapa tunaona hukumu na baraka pia. Ghadhabu ya Mungu huja juu ya mataifa yanayofoka kwa hasira. Mungu atawaangamiza wale wanaoharibu dunia.

Tunaona kwamba Mungu huruhusu adhabu ilingane na kosa.

Mungu atawazawadia watumishi wake wote. Katika 1 Kor. 3:14 tunaona kwamba tunapokea thawabu kulingana na kazi yetu. Hii ina maana kwamba Mungu humpa kila Mkristo thawabu anayostahili.

Thawabu yetu itakuwa nini? Hatujui kabisa. Katika 2 Tim. 4:8 inaitwa taji ya haki, na katika 1 Pet. 5:4 taji ya utukufu.

Hakika tutapokea baraka za Mungu, lakini Biblia haizielezi kwa undani.

Mstari wa 19

“Hekalu la Mungu mbinguni.” Tazama Ebr. 8:1–5; 9:24.

Yohana akaona sanduku la agano. Katika hekalu la duniani, sanduku hilo lilifichwa nyuma ya pazia (Ebr. 9:1–4). Kuhani mkuu pekee ndiye aliyeruhusiwa kuingia nyuma ya pazia, na mara moja tu kwa mwaka (Ebr. 9:6–7). Watu wa kawaida hawakuliona kamwe sanduku hilo.

Sanduku la agano ni ishara ya uwepo wa Mungu. Yohana aliliona sanduku hilo. Hii ina maana kwamba sasa watu wote wana haki ya kuingia mbele za Mungu. Hili linawezekana kwa sababu pazia lilipasuka Yesu alipokufa msalabani (Math. 27:51; Ebr. 10:19–20).

Mungu atatimiza agano lake kwa wote wanaomjia.

Umeme, sauti, ngurumo, tetemeko la nchi, na mvua ya mawe vinaanzisha ishara ambayo tutajifunza katika 12:1.

Sasa tumejifunza mihuri saba (6:1–8:5) na baragumu saba (8:6–11:19). Katika sura ya 12 tunaanza kujifunza ishara saba kubwa.

Fundisho kuu ni hili: **Mungu ni mkuu kuliko uovu.**

Mungu ni mkuu kuliko Shetani. Shetani alijaribu kumshinda Yesu na kumwangamiza lakini alishindwa. Shetani anajaribu leo kuwaangamiza watu wa Mungu, lakini wakati wake ni mfupi sana.

Mungu atamwangamiza.

12:1–6 – Mwanamke Aliyevikwa Jua

Mstari wa 1

“Ishara kubwa.” Hapa, ishara ina maana ya muujiza wa ajabu.

“Ilionekana mbinguni.” Hii haimaanishi mahali Mungu anakokaa, bali angani pamoja na jua na nyota.

Mwanamke ni picha ya taifa la Israeli.

“Nyota kumi na mbili.” Hizi zinarejelea makabila kumi na mawili ya Israeli.

Mstari wa 2

Israeli mara nyingi huelezwa katika Biblia kama mwanamke mwenye utungu wa kuzaa (Isa. 26:17–18; 66:7–9; Yer. 4:31; Mik. 4:10; 5:3).

Israeli haikuweza kuuokoa ulimwengu, lakini hapa tunaona kwamba Masihi, Mwokozi wa ulimwengu, anazaliwa katika taifa la Israeli. Yesu Kristo alizaliwa katika Israeli (Mik. 5:2–4; Isa. 11:1–2).

Mistari 3–4

Joka kubwa jekundu ni Shetani (mst. 9).

Vichwa saba vinaonyesha ujanja na uovu wake.

Pembe kumi ni picha ya nguvu.

Taji saba zinaonyesha ukuu na utukufu wa Shetani.

Nyota zinazoangushwa chini huenda zinamaanisha malaika waliomfuata Shetani katika uasi wake dhidi ya Mungu.

Mstari wa 5

“Mtoto wa kiume.” Huyu ni Yesu Kristo.

Atatawala kwa fimbo ya chuma. Shetani alijaribu kumwangamiza Kristo lakini alishindwa. Yesu aliishi bila dhambi kisha akapaa mbinguni.

Mstari wa 6

Sasa mwanamke ni picha ya watu wote wa Mungu.

Mungu huwahifadhi watu wake, na Shetani hawezi kuwaangamiza.

Mistari 7–12 – Shetani Aangushwa Chini

Mikaeli anaongoza malaika wa Mungu. Shetani anashindwa na kutupwa chini.

Shetani anaitwa:

- nyoka wa zamani
- Ibilisi (mshtaki)
- Shetani (adui)
- mdanganyifu wa ulimwengu wote

Anawashitaki waamini mchana na usiku.

Waamini wanamshinda kwa:

1. Damu ya Mwana-Kondoo (damu ya Yesu)
2. Neno la ushuhuda wao
3. Kujitoa kwao—walikuwa tayari kufa

Mistari 13–17

Shetani anamtesa mwanamke—watu wa Mungu. Mungu anawapa ulinzi na njia ya kutoroka. Shetani anaposhindwa kuiangamiza Israeli, anawashambulia watu wengine wa Mungu.

“Wale wazishikao amri za Mungu na kuwa na ushuhuda wa Yesu” — hawa ni Wakristo.

Sura ya 13

Agano Jipya linafundisha kwamba uovu mkubwa utakuja katika siku za mwisho. Mtu maalum ataongoza nguvu za uovu. Katika 1 Yoh. 2:18 anaitwa Mpinga Kristo. Katika 2 Wathes. 2:3 anaitwa mtu wa kuasi. Hapa Yohana anamwita mnyama. Yuko katika muungano na Shetani.

Katika wakati wa Yohana, maneno ya sura ya 13 yalikuwa yanamwelezea Kaisari wa Kirumi, lakini pia yanaelekeza kwa mtu atakayekuja baadaye na kuongoza nguvu za uovu.

Mstari wa 1

“Mnyama.” Huyu ni Mpinga Kristo.

“Akipanda kutoka baharini.” Wakati huo, bahari ilitumika kama ishara ya uovu. Hapa inawakilisha wale wasiomwamini Yesu.

“Akiwa na pembe kumi na vichwa saba.” Linganisha 12:3, ambapo Shetani alikuwa na pembe kumi na vichwa saba. Tazama maelezo ya hapo.

“Taji kumi.” Hii inaonyesha jinsi Mpinga Kristo atakavyokuwa na nguvu nyingi. Taji ni taji za kifalme zinazovaliwa na wafalme.

“Jina la kumkufuru Mungu.” Hii inaonyesha kwamba Mpinga Kristo atamdharau Mungu na kumkufuru.

Soma Danieli 7. Katika Danieli, wanyama wanawakilisha falme nne duniani. Katika wakati wa Yohana, Wakristo waliamini kwamba mnyama wa Ufunuo 13 aliwakilisha Dola ya Kirumi.

Kaisari wa Kirumi aliwatesa Wakristo sana.

Vichwa saba vya mnyama viliwakilisha watawala saba wa Kirumi.

Katika mstari wa 2 tunaona mnyama mkali sana. Dola ya Kirumi ilikuwa adui mkatili wa Wakristo. Hili ni kweli, lakini mnyama pia anamwelekeza mfalme atakayekuja

baadaye. Atakuwa adui wa kutisha sana wa Wakristo katika siku za mwisho. Atawatawala wote walio adui wa Ukristo.

Tambua kwamba anapokea nguvu zake, kiti chake cha enzi, na mamlaka yake kutoka kwa Shetani.

Mstari wa 3

Angalia mambo mawili muhimu:

1. Kimoja cha vichwa kilikuwa kimejeruhiwa vibaya kiasi cha kufa—mnyama alipaswa kufa.
2. **“Lakini jeraha la mauti likapona.”**

Yesu alikufa na kufufuka kutoka kwa wafu. Inaonekana kana kwamba Shetani anampa mnyama nguvu za kuiga kazi kuu za Yesu.

Mstari wa 4

Tunamwabudu Yesu kwa sababu alikufa na kufufuka tena. Watu watakapoona kazi za mnyama, wengi watamwabudu. Pia watamwabudu joka, yaani Shetani, kwa sababu yeye ndiye aliyempa mnyama nguvu na mamlaka.

Mistari 5–6

Hapa tunaona tabia ya Mpinga Kristo. Anapewa uwezo wa kusema mambo makubwa ili watu washangae na waendeleo kumwabudu. Atamkufuru Mungu daima.

“Na maskani yake.” Tazama 1 Kor. 6:19. Mungu anakaa moyoni mwa watu wake. Maskani yake ni kanisa. Hii

ina maana kwamba Mpinga Kristo atawakufuru watu wa Mungu duniani na watu wa Mungu mbinguni pia.

Katika wakati wa Yohana, Kaisari wa Kirumi alimkufuru Mungu na watu wake.

Wakati ujao, Mpinga Kristo atakuja na kumkufuru Mungu na watu wake kwa kiwango kikubwa kuliko mtu yeyote kabla yake. Lakini wakati wake utakuwa mfupi: amepewa mamlaka kwa miezi arobaini na miwili (tazama 11:2).

Mstari wa 7

Ataongoza jeshi na kuutawala ulimwengu wote. Wote wasiokuwa Wakristo watamwabudu.

“Katika kitabu cha uzima cha Mwana-Kondoo.”

Tazama 3:5; 17:8; 20:12, 15; 21:27; Dan. 12:1. Majina ya wale wanaomwamini Yesu yameandikwa katika kitabu cha Mwana-Kondoo.

“Yaliyoandikwa tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu katika kitabu cha uzima cha Mwana-Kondoo aliyechinjwa.” Hapa tunaona kwamba Mungu alipanga wokovu wetu tangu alipoumba ulimwengu.

Mstari wa 9

Tazama 2:7, 11, 17, 29; 3:6, 13, 22.

Mstari wa 10

Mstari huu ni mgumu kueleweka kwa usahihi. Kuna maana mbili zinazowezekana:

1. Mungu akiruhusu Mkristo kuchukuliwa mateka, basi itatokea. Mungu akiruhusu Mkristo kuuawa kwa upanga, basi itatokea. Kwa hiyo watakatifu wanapaswa kuwa na saburi na uvumilivu. Hawawezi kujiokoa wenyewe.
2. Yule anayewachukua wengine mateka yeye mwenyewe atachukuliwa mateka. Yule anayewa kwa upanga yeye mwenyewe atauawa kwa upanga. Hii ina maana kwamba Wakristo hawapaswi kupigana na watesi wao bali kuonyesha saburi, kwa sababu Mungu ameweka kwamba adui zao wataanguka mwishoni.

Adui za Kristo hazitashinda.

Mistari 11–18 – Mnyama wa Pili

Mstari wa 11

Mnyama wa pili si mkali kama wa kwanza. Ana pembe mbili tu.

“Akanena kama joka.” Hii ina maana kwamba mtu huyo ananena maneno ya Shetani.

Katika 16:13; 19:20; na 20:10, mnyama huyu anaitwa **“nabii wa uongo.”** Yeye anafanya kazi kama kuhani wa Mpinga Kristo.

Mstari wa 12

Mnyama wa kwanza anafanana na Kristo kwa kuwa karibu anakufa lakini kisha **“anarudi kuwa hai.”** Mnyama wa pili anafanana na Roho Mtakatifu. Kazi ya Roho Mtakatifu ni kumtukuza Kristo; hapa tunaona

kwamba kazi ya nabii wa uongo ni kumtukuza mnyama wa kwanza.

Shetani anawadanganya wakaaji wa dunia kwa kuiga kazi ya Mungu.

Mistari 13–14

Mnyama huyu anamwakilisha mtu—nabii wa uongo. Anapewa uwezo wa kufanya ishara kubwa ili kuwadanganya watu wamwabudu Mpinga Kristo. Anawafanya wajenge sanamu au mfano wa Mpinga Kristo.

Mstari wa 15

Nabii wa uongo anapewa nguvu kubwa sana. Hata anaipa sanamu hiyo uhai ili iweze kusema na anawafanya wale wanaokataa kumwabudu Mpinga Kristo wauwawe.

Hapa tunaona jinsi nabii wa uongo anavyojaribu kuwalazimisha watu wote kumwabudu Mpinga Kristo. Wakristo wasipopokea alama ya Mpinga Kristo, hawawezi kununua wala kuuza. Mpinga Kristo na nabii wa uongo watawatesa Wakristo bila huruma.

Mstari wa 18

Mpinga Kristo ni nani? Hatujui. Wengi wamejaribu kukokotoa jina lake. Wengine wanasema Nero, wengine papa, wengine rais wa Urusi. Wasomaji wa kwanza walionekana kujua, lakini leo hatujui.

Sura ya 13 inaonyesha mtu mwenye nguvu atakayekuja na kutawala dunia yote. Atapokea nguvu na utukufu

kutoka kwa Shetani na atamkataa Yesu Kristo.
Atawaongoza wasioamini katika vita dhidi ya Wakristo.

Kisha atakuja mtu mwingine—nabii wa uongo, kuhani wa Mpinga Kristo. Wawili hawa watadhibiti biashara yote. Huo utakuwa wakati wa mateso makali kwa Wakristo.

Sura ya 14

Mistari 1–5 – Mwana-Kondoo juu ya Mlima Sayuni

Katika sura ya 13, tuliona nguvu za uovu zitakazokuja baadaye. Katika sura ya 14, tunaona ushindi wa wale wanaomfuata Mwana-Kondoo—Yesu Kristo.

“Mwana-Kondoo” ni Yesu.

“Mlima Sayuni.” Hapa inaweza kumaanisha mbinguni, ambako kiti cha enzi cha Mungu kipo, au, kulingana na wengine, Yerusalemu wakati wa ufalme wa miaka elfu utakaokuja.

“144,000.” Tazama 7:1–8.

Wale wanaomfuata Mpinga Kristo wana alama yake.
Wale 144,000 wana jina la Mwana-Kondoo na la Baba limeandikwa katika vipaji vya nyuso zao.

Mistari 2–3

Wale 144,000 wanamwambia Mwana-Kondoo wimbo mpya. Ni wale waliokombolewa tu wanaoweza kuuimba.

Mistari 4–5

Waliokombolewa ni bibi-arusi wa Kristo (2 Kor. 11:2; Ufu. 21:9). Wanamfuata Mwana-Kondoo kila aendako. Wamenunuliwa kwa damu ya Kristo, malimbuko kwa

Mungu. Hawasemi uongo, na hawana lawama mbele za Mungu.

Mistari 6–20 – Mavuno ya Mungu Duniani

Uovu unafikia mwisho wake kwa haraka. Mungu anawahukumu wenye dhambi kwa wakati anaouamua yeye mwenyewe.

Mistari 6–7

Malaika anaihubiri injili ya milele kwa dunia yote: mcheni Mungu na kumpa utukufu—tubuni kabla hukumu haijaja.

Mstari wa 8

Babeli ni picha ya wanadamu wenye kiburi na dhambi. Katika wakati wa Yohana, Babeli ilimaanisha Rumi. Mungu atauangusha ufalme huu.

Dola ya Kirumi ilianguka mwaka 476 BK. Yesu atakaporudi, atauharibu ufalme wa dhambi—ufalme wa Mpinga Kristo.

Mistari 9–10

Malaika wa tatu anaeleza kitakachowapata wale wanaomwabudu Mpinga Kristo na kupokea alama yake. Ghadhabu kamili ya Mungu itawajia.

“Watateswa kwa moto na kiberiti.” Hii inaeleza adhabu yao ya kutisha.

“Mbele ya malaika watakatifu na mbele ya Mwana-Kondoo.” Kama vile Warumi walivyowatesa Wakristo hadharani, vivyo hivyo sasa adui wa Kristo watahukumiwa mbele ya majeshi ya mbinguni.

Mstari wa 11

Adhabu yao itakuwa ya milele. Baadhi ya Wakristo wanaweza kutaka kukimbia mateso na kwa sababu hiyo wamwache Kristo na kumgeukia Mpinga Kristo. Yohana anawaonya kwamba wakifanya hivyo watapokea adhabu ya milele iliyo ya kutisha sana.

Mstari wa 12

Watakatifu wanapaswa kuwa wavumilivu na waaminifu. Mateso yao yataisha baada ya muda mfupi, lakini adhabu ya wale wanaomwacha Kristo itakuwa ya milele.

Mstari wa 13

“Wale wanaokufa katika Bwana.”

Baadhi watateswa hadi kufa kwa sababu ya imani yao katika Yesu Kristo. Hao wamebarikiwa! Watapokea baraka kutoka kwa Mungu mbinguni. Haya ni maneno ya kutia moyo kwa wale wanaoteswa.

Maneno haya yanatoka kwa Roho Mtakatifu, kwa hiyo tunajua kwamba ni ya kweli.

“Ili wapumzike kutokana na taabu zao.” Hii ina maana kwamba wanapumzika kutoka kazi ya kumshuhudia Kristo, hata wakati wa mateso.

“Matendo yao yanawafuata.” Watapokea thawabu mbinguni kwa kazi ya uaminifu waliyoifanya duniani.

Mistari 14–16 – Mvunaji Katika Wingu

Mstari wa 14

Linganisha Dan. 7:13–14; Math. 16:27–28; 24:29–31; 25:31–32; 26:64.

Kwa sababu ya vifungu hivi, wengi wanaamini kwamba yule aliye kama Mwana wa Adamu katika mstari wa 14 ni Yesu Kristo. Kristo atakuja na mawingu kuwahukumu watu wa dunia (tazama pia Yoh. 5:22, 27).

Lakini wengine wanaamini kwamba huyu “Mwana wa Adamu” si Kristo bali ni malaika. Pia wanasema isingefaa malaika kumpa Kristo amri, kama malaika anavyofanya katika mstari wa 15.

Hapa tena tuna swali gumu, na si rahisi kujua jibu sahihi. Mimi binafsi ninaamini kwamba maneno haya yanamhusu Kristo.

Mistari 15–16

Malaika huyu alileta ujumbe kutoka kwa Mungu. Wakati wa mavuno—yaani, wakati wa hukumu—ulikuwa umefika.

“Mavuno ya dunia yameiva.”

“Na dunia ikavunwa.” Hii ina maana kwamba watu wa dunia walihukumiwa (linganisha Math. 25:31–46).

Mistari 17–20 – Mavuno ya Mzabibu wa Dunia

Mstari wa 17

Malaika mwingine akatoka mbinguni akiwa na mundu mkali.

Mstari wa 18

Kisha malaika mwingine akatoka kwenye madhabahu, naye alikuwa na mamlaka juu ya moto (tazama Kum. 4:24; 2 Wathes. 1:7–8). Katika vifungu hivi, moto ni ishara ya hukumu ya Mungu. Linganisha maneno ya malaika huyu na yale ya mstari wa 15.

Mistari 19–20

Hapa tunapewa picha ya hali ya kutisha ya hukumu ya Mungu. Siku hizo, zabibu ziliwekwa katika mashinikizo ya divai—mashimo ardhini—na kukanyagwa ili maji yake yatoke. Maji ya zabibu yalikusanywa, lakini tunda lenyewe liliharibiwa.

Wakati ghadhabu ya Mungu itakapowajia adui zake, wataangamizwa. Uharibifu huo utakuwa mkubwa kiasi gani, tunaona katika maneno haya:

“Na damu ikatoka katika shinikizo la divai, hata kufika matamu ya farasi, kwa umbali wa stadia 1,600.” Huu ni takribani umbali kutoka Ndola hadi Lusaka.

Inaweza kuonekana kana kwamba watakatifu wanateseka sasa wakati adui wa Mungu wanabarikiwa. Lakini tumeona katika sura ya 14 kwamba watakatifu watahinda baadaye, wakati adui wa Mungu wataangamia.

Sura ya 15

Maneno katika sura ya 15 yanaeleza malaika saba watakaomimina ghadhabu ya Mungu juu ya wanadamu. Hapa Yohana anaonyesha kwamba Mungu ana mamlaka juu ya mambo yote ya wanadamu.

Mstari wa 1

Yohana akaona ishara mpya mbinguni (linganisha 12:1).

Wakati malaika saba watakapokuwa wameleta mapigo saba juu ya dunia, ghadhabu ya Mungu itakuwa imekamilika.

Mstari wa 2

Katika maono yake, Yohana aliona picha iliyochukuliwa kutoka Kutoka. Kama vile Waisraeli walivyopita katika Bahari ya Shamu ili kuwakimbia Wamisri, watakatifu pia watavuka bahari ya kioo iliyochanganywa na moto katika maono ya Yohana. Wamemkimbia Mpinga Kristo, sanamu yake, na alama yake.

Bahari ya kioo iliyochanganywa na moto inakuwa bahari ya ghadhabu ya Mungu itakayowaangamiza adui wa watakatifu.

Mstari wa 3

Kama vile Waisraeli walivyoimba wimbo wa Musa wakimsifu Mungu kwa ushindi wa Bahari ya Shamu (Kut. 15), watakatifu nao wataimba wimbo wa sifa kwa Mungu. Wataimba wimbo wa Mwana-Kondoo, kwa sababu wameshinda kupitia Yesu.

Angalia maneno yanayomweleza Mungu katika wimbo huo:

- “Kuu na ya ajabu ni matendo yako” (tazama Zab. 92:5; 139:14). Matendo ya Mungu ni makuu kuliko yale ya Shetani na Mpinga Kristo.
- “Bwana Mungu Mwenyezi.” Hapa tunaona ukuu na nguvu za Mungu. Nguvu zake ni kubwa kuliko za Shetani na Mpinga Kristo.
- “Njia zako ni za haki na za kweli” (linganisha Zab. 145:17). Hapa tunaona tabia njema ya Mungu.
- “Mfalme wa mataifa.” Ufalme wa Mungu ni ufalme wa milele.

Mstari wa 4

“Ni nani asiyekucha na kuliheshimu jina lako, Ee Bwana?” (linganisha Zab. 86:9; Mal. 1:11). Wasioamini watamwabudu Mpinga Kristo kwa sababu ya yale anayofanya (tazama sura ya 13), lakini watakatifu watamwabudu Mungu kwa sababu ya matendo yake na tabia yake.

“Kwa maana wewe peke yako ni mtakatifu” (1 Sam. 2:2). Hii ina maana kwamba Mungu peke yake hana dhambi.

Tena, Yohana anataja kwamba mataifa yote yatamwabudu Mungu kwa sababu ya hukumu zake za haki.

Mstari wa 5

“Hekalu, yaani hema ya ushuhuda mbinguni.” Hii ina maana ya mahali ambapo Mungu anakaa.

Mstari wa 6

Malaika saba walitoka mbele za Mungu. Mavazi yao yanaonyesha utakatifu wao.

Mstari wa 7

Wakapewa mabakuli saba ya dhahabu yaliyojaa ghadhabu ya Mungu.

Mstari wa 8

Linganisha Kut. 40:34; 1 Fal. 8:10; Isa. 6:4; Eze. 10:4; 44:4. Picha katika mstari huu zinaonyesha utukufu na nguvu za Mungu.

“Hakuna mtu aliyeweza kuingia katika hekalu.” Hii ina maana kwamba hakuna mtu angeweza kuzuia hukumu ya Mungu juu ya wanadamu. Kwa kweli atawahukumu watu wa dunia.

Sura ya 16

Yohana aliona mambo haya katika maono yake, lakini yanahusu yale yatakayotokea baadaye.

Mstari wa 1

Sauti kubwa kutoka hekaluni—yaani, sauti ya Mungu—iliwaamuru wale malaika saba waimimine ghadhabu yake juu ya dunia.

Mstari wa 2 – Bakuli la Kwanza

“Watu waliokuwa na alama ya mnyama na kuabudu sanamu yake.” Tulijifunza hili katika sura ya 13. Mnyama ni Mpinga Kristo. Ghadhabu ya Mungu juu ya wale wanaomfuata Mpinga Kristo inaleta vidonda vya maumivu makali (linganisha 9:10–11).

Mstari wa 3 – Bakuli la Pili

Linganisha 8:8–9. Huko theluthi moja ya bahari iligeuka kuwa damu, lakini hapa bahari yote inakuwa damu. Hii inaonyesha kwamba hii ni hukumu ya mwisho ya Mungu (linganisha Kut. 7:17–21).

Mistari 4–7 – Bakuli la Tatu

Mstari wa 4: Linganisha 8:10. Maji yote ya kunywa yakawa damu.

Mistari 5–6:

Maneno ya malaika wa maji yanaonyesha kwamba hukumu za Mungu ni za haki: “Wewe ni mwenye haki, Ee Mtakatifu.” Katika mstari wa 6 tunaona kwamba hukumu hii inawajia adui wa Wakristo. Walimwaga damu ya watakatifu—sasa wanapaswa kunywa damu.

Mstari wa 7:

Katika 8:3 tuliona kwamba maombi ya watakatifu yako juu ya madhabahu. Tunaposoma hapa, “Nikasikia madhabahu ikisema,” tunaweza kuelewa kwamba watakatifu wanamsifu Mungu katika maombi yao. Wanakubaliana na maneno ya malaika katika mistari 5–6: hukumu za Bwana ni za haki. Mungu hahukumu kwa chuki bali kulingana na haki yake.

Bakuli la Nne

Mungu alilipa jua uwezo wa kuwachoma wasioamini.
Angalia walichofanya:

1. Walilikufuru jina la Mungu.
2. Hawakutubu na kumpa utukufu (linganisha 9:20–21).

Mara nyingi tunaliona katika Neno la Mungu ugumu wa mioyo ya wanadamu.

Mistari 10–11 – Bakuli la Tano

Hapa tunaona kwamba ghadhabu ya Mungu inamfikia Mpinga Kristo mwenyewe na wale wanaomtumikia.

“Ufalme wake ukatiwa giza” (linganisha 9:2; Kut. 10:21–23).

Hatujui ni nini kilichosababisha mateso yao. Ingawa hukumu ya Mungu iliwajia, walikataa kutubu.

Mistari 12–16 – Bakuli la Sita

Mstari wa 12

Maneno haya yanatukumbusha wakati Koreshi, mfalme wa Uajemi, alivuka Mto Frati na kuushinda Babeli. Koreshi alitoka mashariki. Katika wakati wa Yohana, watu waliamini kwamba mfalme kutoka mashariki angekuja na kuuangusha utawala wa Kirumi.

Leo tunaona mataifa makubwa kama China na India upande wa mashariki. Mataifa haya yatakusanyika kwa vita katika nchi ya Israeli wakati Kristo atakaporudi.

Mistari 13–14

Hapa tunakutana na watu wale wale tulioona katika sura ya 13:

- Joka ni Shetani.
- Mnyama ni Mpinga Kristo.
- Nabii wa uongo anaongoza wale wanaomfuata na kumwabudu Mpinga Kristo.

Watatu hawa wanatuma wajumbe kwa “wafalme wa ulimwengu wote” ili kuwakusanya kwa ajili ya vita.

“Vita vya siku ile kuu ya Mungu Mwenyezi” (linganisha Isa. 2:12; 13:6; Yoeli 1:15; Sef. 1:7; Amos 5:18; Mal. 4:5; 1 Kor. 5:5; 2 Kor. 1:14; 1 Wathes. 5:2; 2 Pet. 3:10).

Mstari wa 15

Hapa Yesu anasema (linganisha 3:3). Katika mstari wa 14 tuliona jinsi majeshi ya uovu yanavyokusanyika. Maneno ya mstari wa 15 yanatukumbusha kwamba Yesu atakuja wakati huo.

Yesu atakuja kama mwizi (tazama pia 1 Wathes. 5:2). Hatujui atarudi lini. Tunapaswa kukesha—yaani, kumngojea.

Tunapaswa kuyashika mavazi yetu—mavazi yetu katika kitabu hiki ni picha ya haki yetu (tazama pia Isa. 64:6; Ufu. 19:8). Tunapaswa kuishi kwa haki tunapongojea kurudi kwake.

Mstari wa 16

“Har-Magedoni” ni uwanda wa Megido (tazama Waam. 5:19). Vita kuu ya mwisho itapiganwa mahali hapa.

Mistari 17–21 – Bakuli la Saba

Mstari wa 17

Sauti kubwa, yaani sauti ya Mungu, ikasema: “Imekwisha.” Hii ina maana kwamba hukumu ya mwisho iliyo kuu imeanza. Hukumu hiyo ilitoka angani, kutoka mbinguni.

Mstari wa 18

Linganisha 4:5; 8:5; 11:19.

“Umeme, sauti, na ngurumo.” Hivi vinaeleza hukumu kubwa sana.

Hukumu hii inaanza na tetemeko kubwa zaidi la nchi lililowahi kutokea.

Mstari wa 19

Tetemeko hilo kubwa litauharibu mji wa Babeli. Babeli ni picha ya wanadamu wenye kiburi (tazama pia 14:8).

Mungu ana hasira kubwa sana kwa sababu ya kiburi cha wanadamu. Angalia hasa maneno haya:

“Ili apewe kikombe kilichojaa divai ya ghadhabu kali ya hasira yake.”

Mungu atawaangamiza wanadamu wote wenye kiburi.

Mstari wa 20

Kutakuwa na maangamizi makubwa duniani. Visiwa vitatoweka na milima haitapatikana tena.

Mstari wa 21

Mawe makubwa ya mvua ya mawe, kila moja likiwa na uzito wa karibu talanta moja, yataanguka kutoka mbinguni juu ya watu. Hata hivyo, watu watamlaani Mungu kwa sababu ya pigo hilo la mvua ya mawe, kwa maana pigo hilo lilikuwa kubwa sana.

Ufunuo 16:21 – Sura ya 17 (mst. 1 na kuendelea)

Linganisha Kutoka 9:22–26.

“Mawe makubwa ya mvua ya mawe, yenye uzito wa karibu talanta moja.”

Uzito huu ni karibu kilo ishirini.

Ijapokuwa hukumu kubwa sana imekuja, watu wanaendelea kukataa kutubu. Badala yake, wanamlaani Mungu kwa sababu ya yaliyotokea.

Sasa ninaamini kwamba mistari 17–21 inaeleza vita. Leo tuna ndege zinazoweza kubeba mabomu na kuyadondosha juu ya miji. Mabomu haya yana uwezo wa kusababisha matetemeko makubwa ya nchi na kuharibu

miji mizima (tazama mst. 19). Ninaamini kwamba mawe ya mvua ya mawe katika mst. 21 ni picha za mabomu yanayodondoshwa kutoka angani, yakisababisha uharibifu mkubwa duniani.

****Sura ya 17–20**

Ushindi wa Mungu Mwenyezi**

Tena na tena katika Kitabu cha Ufunuo, tunaona utukufu, ukuu, na nguvu za Mungu. Sasa, kutoka 17:1 hadi 20:15, tunaona kwamba utukufu, ukuu, na nguvu za Mungu vinapita vitu vyote.

Yohana anatuonyesha kwamba uovu una nguvu sana, lakini unaweza kufanya tu kile ambacho Mungu anaruhusu.

Lakini katika sura ya 17–20, Yohana anasema wazi kwamba wakati wa ushindi wa Mungu utakuja. Mungu atauharibu uovu wote na adui zake wote.

Sura ya 17

Hukumu ya Kahaba Mkuu**

Mstari wa 1

“Hukumu ya kahaba mkuu.”

Katika wakati wa Yohana, mwanamke huyu alikuwa picha ya Rumi (tazama mst. 9). Rumi ilijengwa juu ya vilima saba. Tazama pia mst. 18. Kaisari wa Kirumi alitawala juu ya falme nyingi za dunia katika wakati wa Yohana.

Lakini maneno katika kifungu hiki pia yanaelekeza kwa wakati ujao.

Kuna tafsiri nyingi tofauti katika kanisa:

1. Wengine wanaamini kwamba kahaba huyu ni picha ya Kanisa Katoliki la Roma.
2. Wengine wanaamini kwamba kahaba huyu anawakilisha wanadamu wote wasiomwamini Yesu.

Lakini tazama mst. 16. Pembe kumi zinawakilisha falme za dunia (mst. 12), na mnyama anawakilisha Mpinga Kristo. Wafalme hao kumi na Mpinga Kristo watamwangamiza kahaba huyo.

Wale wanaosema kwamba kahaba anawakilisha wanadamu wote wasioamini wanahoji kwamba mst. 16 unaonyesha mgawanyiko kati ya nguvu za uovu.

Lakini mimi ninaamini kwamba kundi la Mpinga Kristo na kundi la kahaba ni tofauti. Ninaamini kwamba kahaba huyu anawakilisha Wakristo wa uongo—wale wanaowafundisha wengine kumkana Bwana na wale wanaofuata mafundisho yao.

“Aketiye juu ya maji mengi.” Tazama mst. 15.

Mstari wa 2

“Wafalme wa dunia walifanya uasherati naye.”

Katika wakati wa Yohana, Rumi ulikuwa mji usiomcha Mungu, kwa sababu Kaisari alisema: **“Mimi ni Mungu—lazima mniabudu.”** Aliwatesa Wakristo na kuwafanya wengi waliondoke kanisani, bibi-arusi wa Kristo.

Wafalme waliomfuata Kaisari wa Kirumi walikuwa kama wanaume wanaofanya uzinzi na makahaba.

Katika siku za mwisho, wafalme wa dunia watadanganywa na mafundisho ya Wakristo wa uongo.

Mstari wa 3

“Akanichukua katika Roho.” Linganisha 1:10.

“Ameketi juu ya mnyama mwekundu.” Tulimwona mnyama wa kwanza katika 13:1—alikuwa picha ya Mpinga Kristo. Rangi nyekundu ilikuwa rangi ya joka, na joka ni picha ya Shetani (12:3). Pia ni rangi ya dhambi (Isa. 1:18).

“Amejaa majina ya makufuru.” Kukufuru ni alama ya Mpinga Kristo (13:1, 5–6).

“Vichwa saba na pembe kumi.” Tazama 13:1. Mwanzoni, Mpinga Kristo aliwasaidia walimu wa uongo na wafuasi wao. Kahaba alimkalia huyo mnyama.

Mstari wa 4

Mwanamke huyo alikuwa amevaa kama malkia, lakini pia kama kahaba anayetaka kuwavuta wanaume. Hii inaonyesha utukufu wake na uovu wake pia.

“Kikombe cha dhahabu kilichojaa machukizo.” Hii ina maana kwamba alikuwa na kikombe cha dhahabu

kilichojaa ibada ya sanamu. Siku hizo, watu waliabudu sanamu za Kaisari wa Kirumi. Linganisha 13:15. Katika siku za mwisho, watu wataabudu sanamu.

Mstari wa 5

“Juu ya kipaji cha uso wake liliandikwa jina.”

Tambua kwamba watumishi wa Mungu hupokea muhuri wa Mungu kwenye vipaji vya nyuso zao (7:3; 22:4), na wale wanaomfuata Mpinga Kristo hupokea alama yake kwenye vipaji vya nyuso zao (13:16; 14:9; 20:4).

Jina la kahaba linaonyesha tabia yake. Jina hilo lilikuwa siri kwa sababu halikufunuliwa kwa kila mtu.

“Babeli.” Katika Agano la Kale, Babeli ulikuwa mji mwovu kwa sababu mfalme wake aliwashinda watu wa Mungu na kuwachukua mateka. Yohana alipoandika Ufunuo, jina Babeli lilitumiwa kwa Rumi. Katika siku za mwisho, jina hili linawahusu Wakristo wa uongo.

“Mama wa makahaba.” Mwanamke huyo alitenda maovu na kuwafanya wengine watende maovu ya aina hiyo hiyo.

Mstari wa 6

Hii ni picha ya kutisha ya mji wa Rumi. Warumi waliwatesa Wakristo bila huruma. Wengine walitupwa kwa simba. Wengine walifungwa kwenye miti na kuchomwa moto. Wengine waliuawa kwa njia nyingine za kutisha kama hizo.

Si ajabu kwamba Yohana aliandika: **“Amelewa kwa damu ya watakatifu.”**

Katika siku za mwisho, Wakristo wa uongo watawatesa
Wakristo wa kweli.

Mstari wa 7

Malaika akamwambia Yohana:

**“Nitakueleza siri ya huyu mwanamke na ya huyu
mnyama.”**

Mstari wa 8

(Linganisha 13:3–4)

Katika historia ya Rumi, Nero alikuwa Kaisari mwovu sana. Alikufa, na wale waliomfuata hawakuwa waovu kama yeye. Lakini Domitiani akawa Kaisari na akafanya maovu yale yale aliyofanya Nero.

Hii ina maana kwamba maneno ya mst. 3 yanahusu Dola ya Kirumi. Nero anawakilisha ufalme mwovu uliokuwapo na haupo tena. Domitiani anawakilisha ufalme utakaopanda kutoka kuzimu (tazama 9:1–3). Ufalme huo mwovu hatimaye utaangamizwa.

Mstari huu unaweza pia kumaanisha kwamba Mpinga Kristo kwanza atakuwa na nguvu nyingi sana, kisha karibu afe na kupoteza nguvu zake, lakini baadaye atapona na kupata nguvu kubwa tena (tazama 13:3–4).

Sehemu iliyobaki ya mstari inaonyesha kwamba wale waliookolewa wana majina yao yameandikwa katika Kitabu cha Uzima tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu—yaani, tangu mwanzo wa uumbaji. Mungu alijua kwamba wanadamu wangeanguka dhambini, lakini tangu mwanzo aliandaa wokovu kwa wale ambao

wangemwamini Yesu Kristo (tazama pia 3:5; 20:12,15; 21:27).

Yohana alitaka wasomaji wake waelewe kwamba kahaba huyu alikuwa mji wa Rumi, uliojengwa juu ya vilima saba. Kwetu sisi leo, kahaba huyu ni picha ya kundi la Wakristo wa uongo.

Mistari 10–11

Kifungu hiki ni kigumu sana kutafsiri.

Inaonekana kwamba vile vichwa saba vinawakilisha vilima saba vya Rumi na pia wafalme saba wa Kirumi.

- **“Watano wameanguka”** — wafalme watano walikuwa wamekufa.
- **“Mmoja yuko”** — anamaanisha Kaisari aliyekuwa anatawala wakati Yohana alipoandika.
- Mwingine angekuja, lakini angetawala kwa muda mfupi tu.

Hatujui majina ya wafalme hawa.

Katika mst. 11 tunasoma kuhusu Mpinga Kristo. Atakuwa mfalme wa nane na mwovu sana. **“Yeye ni wa wale saba,”** huenda ikimaanisha kwamba ni mwovu kama wao na atawatesa Wakristo kwa namna ile ile.

Jambo muhimu ni kwamba Mpinga Kristo ataangamizwa.

Mistari 12–13

Wafalme kumi watakuja na kumtumikia Mpinga Kristo (tazama 16:13–14). Tena tunaona kwamba Mpinga Kristo na wafalme wanaomfuata wanapokea mamlaka kwa muda mfupi tu: **“wanapokea mamlaka kama wafalme kwa saa moja.”**

Mstari wa 14

(Linganisha 19:19–21)

Hapa Yohana anaeleza kwa kifupi vita vya Har-Magedoni.

“Mwana-Kondoo” ni Yesu Kristo. Yeye ni **“Bwana wa mabwana na Mfalme wa wafalme.”** Kwa hiyo, Yesu na jeshi lake watamshinda Mpinga Kristo na jeshi lake.

Tena na tena katika Ufunuo, Yohana anasema kwamba Mungu na Bwana Yesu Kristo watashinda, wakati nguvu za uovu zitaangamizwa.

“Walioitwa na waliochaguliwa na waaminifu.”
Maneno haya yanaeleza Wakristo wa kweli.

- Tuliitwa na Yesu aliposema: **“Nifuate.”**
- Tulichaguliwa na Mungu tulipomwamini Yesu.
- Tunapaswa kuwa waaminifu—ndipo tutashiriki ushindi pamoja na Mwana-Kondoo.

Mstari wa 15

Kahaba atakuwa na nguvu juu ya watu wengi, maana yake wengi wataamini na kufuata mafundisho ya walimu wa uongo.

Mstari wa 16

Lakini hata kabla Yesu hajamshinda Mpinga Kristo na nguvu za uovu, Wakristo wa uongo wataangamizwa.

Mwanzoni, Mpinga Kristo atawasaidia Wakristo wa uongo (17:3), kwa sababu wao pia wanamkana Kristo. Lakini karibu na mwisho...

1. ...karibu na wakati wa kurudi kwa Kristo, Mpinga Kristo atawageukia Wakristo hao wa uongo na kuwaangamiza.

Mstari wa 17

Hapa tunaona Mungu akifanya kazi katika mambo ya wanadamu. Atamfanya Mpinga Kristo na wafalme wanaomfuata kuwaangamiza Wakristo wa uongo, kulingana na mapenzi yake.

Mstari wa 18

Katika wakati wa Yohana, **“mji mkuu wenye mamlaka juu ya wafalme wa dunia”** ulikuwa Rumi.

Lakini katika siku za mwisho, huu ni picha ya kundi la Wakristo wa uongo. Wanasema kwamba wao ni Wakristo, lakini wanafundisha mambo yasiyo ya kweli kuhusu Mungu na kuhusu Bwana Yesu Kristo. Hii ina maana kwamba kwa vitendo wanamkana Mungu na Kristo.

Sura ya 18 – Kuanguka kwa Babeli

Malaika alieleza kuanguka kwa mji mkuu. Tunajua kwamba jeshi la Mpinga Kristo litaangamiza mji huo (17:16).

Mstari wa 1

Malaika huyo alikuwa na nguvu nyingi sana. Alikuwa na mamlaka makubwa, na dunia ikaangazwa kwa utukufu wake.

Mstari wa 2

Linganisha 14:8.

“Umeanguka, umeanguka Babeli mkuu!”

Katika wakati wa Yohana, maneno haya yalimaanisha kwamba mji wa Rumi ungeangamizwa. Lakini leo yanahusu kuangamizwa kwa Ukristo bandia au wa uongo (tazama maelezo ya 17:1, 16).

Kuangamizwa kwa mji huo kunaelezwa kwa njia tatu:

“Umekuwa makao ya pepo.” Hii ina maana kwamba watu wote wameondoka katika mji huo.

“Pango la kila roho mchafu.” Hii ina maana kwamba mji huo umekuwa mahali pa uovu mkubwa sana.

“Pango la kila ndege mchafu na wa kuchukiza.”

Ndege wa aina hiyo huishi katika mahali palipoachwa tupu. Baadhi yao huja kula miili ya wale waliokufa katika maangamizi hayo.

Mstari wa 3

Mataifa na wafalme waliokuwa wakishirikiana na Kaisari wa Kirumi, na wafanyabiashara waliokuwa wakinunua na kuuza Rumi—hao wote wataanguka mji huo utakapopinduliwa.

Katika siku za mwisho, hii ina maana kwamba wale wanaofuata mafundisho ya uongo wataangamia pamoja na walimu wao.

Mistari 4–5

Mungu anawaita watu wake watoke katika mji huo.

Kwa sababu waliteswa na Warumi, Wakristo wengi walijaribu kumwabudu Kaisari na kuishi kama Warumi.

Lakini angalia mwito wa Mungu: **“Tokeni kwake, enyi watu wangu.”** (Linganisha Mwa. 12:1; 19:12; Hes. 16:26; Isa. 48:20; 52:11; Yer. 50:8; 51:45; Zek. 2:6–7; 2 Kor. 6:14–15; Efe. 5:11; 1 Tim. ...)

Watu wa Mungu hawapaswi kuishi katika ushirika na wale wanaomkana Kristo. Wakristo hawapaswi kuenenda kama wale wanaomkana Kristo. Hawapaswi kufuata mafundisho ya walimu wa uongo.

“Dhambi zake zimefika mpaka mbinguni” (mst. 5).
Hii ina maana kwamba dhambi yake imekuwa kubwa sana kiasi kwamba imefika mbinguni.

“Na Mungu amekumbuka maovu yake” (mst. 5; tazama 16:19).

Wakati mwingine inaonekana kwamba watu waovu hutenda dhambi na wakaepuka adhabu. Inaonekana kana kwamba hawaadhibiwi. Lakini Mungu hasahau dhambi zao.

Angalia neno la Mungu kwa wale wanaomwamini:
“Dhambi zao na maasi yao sitayakumbuka tena kamwe.” (Ebr. 10:17)

Mistari 6–8

Hapa tunaona amri ya kuadhibu mji huo. Unapaswa kuadhibiwa kwa ukali: **“Mlipeni mara mbili kwa yale aliyoyatenda.”**

Mstari wa 7

Mji huo utapokea adhabu kwa kipimo kile kile cha kiburi chake.

Anasema: **“Nimeketi kama malkia, mimi si mjane, wala sitaona huzuni kamwe.”**

Mstari wa 8

Hapa tunaona kuanguka kwa kutisha kwa mji huo. Mapigo yatamjia katika siku moja: mauti, huzuni, na njaa. Mji utaangamizwa haraka.

Kwa hakika utaangamizwa, kwa sababu **“Bwana Mungu amhukumuye ni mwenye nguvu.”**

Mistari 9–19 – Maombolezo juu ya Kuanguka kwa Mji

Yohana anaeleza maangamizi ya mji kwa kutuonyesha wale wanaolia wakati mji umeanguka.

Mistari 9–10

Wafalme wa dunia, waliomfuata mfalme wa Rumi na kupata msaada na utajiri kutoka kwake, wataomboleza watakapoona kwamba mji unateketea.

Angalia maneno haya: **“Wewe mji mkuu, wewe mji wenye nguvu, Babeli!”**

Katika wakati wa Yohana, watu waliona ukuu wa Rumi na waliogopa nguvu zake, hasa Wakristo. Wakristo walikuwa kundi dogo tu. Ilionekana kana kwamba mji huo ungeweza kuwaangamiza watu wa Mungu wakati wowote.

Lakini Yohana alisema kwamba mji huo mkuu ungeangamizwa na kwamba Mungu angelipa kanisa ushindi.

“Kwa saa moja hukumu yako imefika.” Tunaona kwamba mji uliangamizwa haraka.

Mistari 11–15

Wafanyabiashara wa dunia watalia na kuomboleza. Kwa nini? Si kwa sababu waliupenda mji huo, bali kwa sababu hakuna mtu anayenunua bidhaa zao tena (mst. 11).

Katika mistari 12–14 tunaona walichokuwa wakiuza huko Rumi. Mmoja wa watawala wa Kirumi, aliyetawala kwa muda wa karibu mwaka mmoja tu, alinunua bidhaa za thamani ya karibu milioni 10 katika mwaka huo. Si ajabu wafanyabiashara waliomboleza mji huo ulipoanguka.

Mistari 16–17a

Hapa tunaona huzuni ya wafanyabiashara. Wafalme walizungumza juu ya ukuu wa mji (mst. 10), lakini wafanyabiashara walizungumza juu ya utajiri wake.

Tena tunaona jinsi mji huo ulivyoharibiwa haraka: **“Kwa saa moja utajiri huu wote umeharibiwa.”**

Mistari 17b–19

Hapa mabaharia na wote wanaosafiri kwa meli wanaomboleza. Walikuwa wametajirika kutokana na mizigo iliyobebwa na meli zao kwenda Rumi.

Walikuwa wamesafiri na kuona nchi na miji mingi, lakini hawakuwa wamewahi kuona mji kama Rumi.

Walisema: **“Ni mji gani uliokuwa kama mji huu mkuu?”**

Waliomboleza sana na kujimwagia mavumbi juu ya vichwa vyao, lakini waliomboleza tu kwa sababu hawangepata tena utajiri kutoka kwa mji huo.

Angalia tena maneno haya: **“Kwa saa moja umeharibiwa.”**

Wafalme, wafanyabiashara, na mabaharia wote walikuwa wamesimama mbali na kuomboleza. Hawakuingia mjini kusaidia. Hakuna hata mmoja wao aliyetoa mkono kusaidia mji huo. Walikuwa wamefanikiwa kwa sababu ya mji huo, lakini hawakuupenda.

Mistari 20–24 – Kuangamizwa kwa Mji

Mstari wa 20

Kwa nini waamini wote wanapaswa kufurahi kwamba Mungu aliadhibu mji huo? Kwa sababu wale walioishi humo waliwatesa Wakristo. Walikuwa adui wa waamini.

Mstari wa 21

Malaika mwenye nguvu alitoa picha ya maangamizi ya mji huo: usingeonekana tena kabisa.

Mistari 22–23

Maneno haya yanaeleza kuanguka kwa mji huo.

Maneno ya mwisho katika mstari wa 23 yanatupa sababu mbili kwa nini mji huo uliharibiwa:

“Kwa maana wafanyabiashara wako walikuwa wakuu wa dunia.”

Hii ina maana kwamba walikuwa na kiburi sana. Hawakumwabudu Mungu aliye hai.

“Na mataifa yote yalidanganywa na uchawi wako.”

Hapa, uchawi unawakilisha uovu wote uliokuwamo katika mji huo.

Mstari wa 24

Sasa tunaona kwamba mji huo uliharibiwa kwa sababu uliwatesa watu wa Mungu.

Tambua kwamba maneno ya sura ya 18 kwanza kabisa yanamhusu Rumi, lakini pia yanahusiana na usemi huu:

“na wote waliouawa juu ya nchi.”

Linganisha mst. 24 na maneno ya Yesu kuhusu Yerusalemu katika Mathayo 23:34–35.

Yaani, kahaba huyu ni picha ya Babeli, Rumi, na Yerusalemu. Kwa nini? Kwa sababu watu wa miji hii mitatu walikuwa adui wa watu wa Mungu.

Watu wa Babeli waliwatesa Wayahudi. Watu wa Rumi na Yerusalemu waliwatesa Wakristo.

Kama tulivyoona tayari, kahaba huyu pia ni picha ya kundi la Wakristo wa uongo watakojitokeza baadaye katika historia. Wataangamizwa kabisa.

Sura ya 19

Mistari 1–5 – Shukrani Mbinguni

Umati mkubwa mbinguni unamshukuru na kumsifu Mungu kwa sababu ameangamiza mji ule.

“Haleluya” kwa Kiebrania maana yake ni: “Msifuni Bwana!”

Wanamsifu Mungu kwa kuzungumzia tabia yake. Mungu ni Mwokozi mwenye utukufu mkuu na nguvu nyingi.

Mstari wa 2

Kwa sababu Mungu ni Mwokozi mwenye nguvu nyingi, hukumu zake ni za kweli na za haki. Mungu hamhukumu yule kahaba kwa chuki, bali kwa sababu ameiharibu dunia na kuwaua watumishi wengi wa Mungu—kwa hiyo anastahili adhabu.

Mstari wa 3

Tena, ule umati mkubwa mbinguni unamsifu Mungu.

Mstari wa 4

Wazee ishirini na wanne wanawakilisha makabila kumi na mawili ya Israeli na mitume kumi na wawili. Watu wote wa Mungu waliochaguliwa, katika Israeli na katika kanisa, wanamsifu Bwana.

Viumbe hai vinne vinawakilisha majeshi ya mbinguni.

Mstari wa 5

Waamini wote wanaitwa kumwabudu Mungu.

Mistari 6–10 – Harusi ya Mwana-Kondoo

Hapa ushindi wa watumishi wa Bwana unaonyeshwa kwa mfano wa harusi.

Mstari wa 6

Wimbo mpya unaongezwa wakati majeshi ya mbinguni yanamwabudu Mungu:

“Kwa maana Bwana Mungu wetu, Mwenyezi, anatawala.”

Shetani na nguvu za uovu zina nguvu nyingi. Hata Kaisari wa Kirumi alikuwa na nguvu nyingi. Lakini Mungu ni mkuu kuliko wote. Atawapa watu wake ushindi.

Mstari wa 7

Hapa wanamsifu Mungu kwa sababu harusi ya Mwana-Kondoo imefika.

“Bwana arusi” ni Yesu Kristo.

“Bibi arusi” ni kanisa.

Tambua kwamba taifa la Israeli liliitwa bibi-arusi wa Bwana (Isa. 54:5–6; Yer. 2:19; Hos. 2:19). Kanisa ni bibi-arusi wa Kristo (2 Kor. 11:2; Efe. 5:25–27; Ufu. 19:9; 21:2,9; 22:17).

Mstari wa 8

Bibi-arusi wa Kristo amevaa kitani safi, kinachong’aa na kilicho safi. Kitani hicho kinawakilisha matendo ya haki ya watakatifu. Bibi-arusi hupokea haki yake kutoka kwa Mungu mwenyewe—imani katika Yesu Kristo huwafanya waamini kuwa wenye haki.

Mstari wa 9

“Heri wale walioalikwa.” Wale wanaoitwa katika imani ya Yesu wanakuwa sehemu ya bibi-arusi wa Mwana-Kondoo. Mtu hawezi kushiriki karamu ya harusi bila imani.

Wale walioalikwa wamebarikiwa kwa sababu wameokolewa na wataishi pamoja na Kristo mbinguni milele.

Mstari wa 10

Yohana akaanguka chini ili kumwabudu yule aliyekuwa akisema naye, lakini malaika akasema kwamba yeye ni mtumishi wa Mungu tu, kama Yohana na watakatifu wote.

“Ushuhuda wa Yesu ndio roho ya unabii.” Hii ina maana:

- Manabii wote wa kweli walimshuhudia Yesu Kristo.
- Manabii wote wa kweli walitoa unabii kumhusu yeye.

Tunapaswa kumwabudu Mungu peke yake.

Mistari 11–16 – Ushindi wa Mwisho

Mstari wa 11

Yohana akaona maono mapya: farasi mweupe, ishara ya ushindi. Yule aliyempanda ana jina linaloonyesha tabia yake: “Mwaminifu na wa Kweli.” Yesu hufanya daima kulingana na neno lake.

“Kwa haki anahukumu na kufanya vita.” Hili linawapa tumaini Wakristo wanaoteswa—Yesu atawapigania.

Mstari wa 12

Macho yake ni kama miali ya moto. Anaona kila kitu na ni ishara ya utukufu na hukumu.

“Juu ya kichwa chake kuna taji nyingi.” Hii inaonyesha ukuu wa “Mfalme wa wafalme.”

“Ana jina lililoandikwa ambalo hakuna anayelijua isipokuwa yeye mwenyewe.” Hakuna mtu anayeweza kumtawala Yesu.

Mstari wa 13

“Amevaa vazi lililochovywa katika damu.” Hii inatukumbusha dhabihu ya Yesu kule Golgotha. Yeye ni Mwokozi wetu, na tunatakaswa dhambi kwa damu yake.

“Neno la Mungu” hunena neno la Mungu kwa watu.

Mstari wa 14

“Majeshi ya mbinguni”—watakatifu wote wa Mungu, wamevaa kitani safi, ishara ya haki na utakatifu. Malaika pia wanaandamana pamoja na jeshi hili.

Mstari wa 15

Yesu anatumia nguvu ya neno lake. Anayapiga mataifa kwa upanga:

- kuwaangamiza adui wa Mungu
- kuwahukumu wanadamu

Atatawala kwa fimbo ya chuma na kukanyaga shinikizo la divai—wale wanaokataa utawala wake wataangamia katika ghadhabu ya Mungu.

Mstari wa 16

“Mfalme wa wafalme na Bwana wa mabwana.” Yesu Kristo atatawala juu ya kila kitu na kila mtu (Flp. 2:9–11).

Mistari 17–21 – Mnyama na Nabii wa Uongo

Yohana anatumia picha kuonyesha kuangamizwa kwa adui wa Mungu. Ndege wanaitwa wale miili ya waliokufa vitani.

Mnyama ni picha ya Mpinga Kristo, pamoja na wafalme wa dunia na nguvu za uovu.

Yesu, akiwa amempanda farasi, anakabiliana na majeshi ya uovu.

Mstari wa 20

Viongozi wa adui za Mungu wanaangamizwa. “Ziwa la moto liwakalo kwa kiberiti” ni ishara ya maangamizi kamili.

Mstari wa 21

Majeshi yote ya uovu yataangamizwa na Yesu Kristo.

Sura ya 20 – Utangulizi

Sasa tumejifunza vifungu vingi vigumu katika Kitabu cha Ufunuo, lakini sasa tunafika kwenye vifungu vigumu zaidi.

Haiwezekani kutoa tafsiri moja tu inayoweza kusemwa kuwa ndiyo “sahihi” kabisa. Tutajifunza vifungu hivi na kuangalia mawazo mbalimbali ambayo watu wamekuwa nayo juu yake.

Waamini wamejadili vifungu hivi kwa muda mrefu, lakini tunapaswa kufanya hivyo kwa upendo mpaka Mungu atakapotufunulia kila kitu.

Sura ya 20 – Shetani na Utawala wa Miaka Eflu wa Waamini

Mistari 1–3 – Shetani Afungwa

Jambo kuu ni kwamba Shetani na nguvu zake watashindwa, wakati Yesu atatawala pamoja na waamini wote.

Mst. 2: “Akamfunga kwa miaka elfu.”

Kuna tafsiri kadhaa kuhusu miaka hii elfu:

Milenia: Yesu atakaporudi, waamini waliokufa watafufuliwa, na walio hai watanyakuliwa kwenda kumlaki Bwana. Waamini wote watatawala pamoja na Kristo duniani kwa miaka elfu. Shetani atafungwa wakati huo, lakini ataachiliwa kwa muda mfupi mwishoni, na baada ya hapo wote wasiomcha Mungu watafufuliwa na kuhukumiwa.

Tafsiri za Miaka Elfu

1. Milenia (miaka elfu halisi):

Yesu atakaporudi, waamini waliokufa watafufuliwa, na walio hai watanyakuliwa kwenda kumlaki Bwana. Waamini wote watatawala pamoja na Kristo duniani kwa miaka elfu. Shetani atafungwa wakati huo lakini ataachiliwa kwa muda mfupi mwishoni, na baada ya hapo kutafuata ufufuo na hukumu ya wasiomcha Mungu.

2. Milenia ya Kiishara:

Wengine wanaamini Yesu anarudi mwishoni mwa kipindi cha miaka elfu. Miaka elfu inaweza kumaanisha:

- wakati wa sasa, ambapo Yesu anatawala katika mioyo ya waamini
- wakati ulio karibu kabla ya kurudi kwa Kristo

3. Kuanzia Kuja kwa Kwanza kwa Kristo hadi Kurudi Kwake:

Miaka elfu inaashiria kipindi chote tangu Yesu alipokuwa duniani hadi atakaporudi. “Ufufuo wa kwanza” unawakilisha kuzaliwa upya, wakati waamini wanafufuliwa kutoka katika mauti ya dhambi.

Mistari 1–3 – Shetani Afungwa

- Shetani anafungwa kwa ufunguo na mnyororo na hawezi tena kuyadanganya mataifa.
- Mwishoni mwa milenia, Shetani anaachiliwa ili kuwajaribu walio hai na kuleta hukumu ya mwisho.

Mistari 4–6 – Ufufuo wa Kwanza

Yohana akaona makundi mawili:

1. Wale walioketi juu ya viti vya enzi na kupewa mamlaka ya kuhukumu.
 2. Wale waliouawa kwa sababu ya imani yao katika Yesu—wote wa zamani (walioteswa na Warumi) na mashahidi wa baadaye wakati wa Mpinga Kristo.
- Waamini wote watatawala pamoja na Kristo kwa miaka elfu.
 - Mst. 5: “Wafu waliobaki”—wale wasiomwamini Yesu—watafufuliwa baada ya miaka elfu.
 - Mst. 6: “Heri na mtakatifu ni yule anayeshiriki katika ufufuo wa kwanza.”
 - Mauti ya pili (ziwa la moto) haina uwezo juu yao.
 - Wanakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo.
 - Watatawala pamoja na Kristo kwa miaka elfu.

Mistari 7–10 – Kushindwa kwa Mwisho kwa Shetani

- Wakati wa milenia, watu wapya wanazaliwa duniani na kumtumikia Yesu.

- Shetani anaachiliwa mwishoni na kuwahadaa wengi.
 - Mst. 8–9:
“Gogu na Magogu” (tazama Eze. 38–39) wanaashiria mataifa yote yanayompinga Mungu katika vita vya mwisho. Wanashindwa kwa moto wa Mungu.
 - Mst. 10:
Shetani hatimaye anatumwa katika ziwa la moto, pamoja na Mpinga Kristo na nabii wa uongo. Wanateswa milele.
- Mistari 11–15 – Hukumu ya Mwisho
- Mst. 11: Kiti kikubwa cheupe cha enzi—kiti cha enzi cha Mungu. Dunia na mbingu zinakimbia mbele za uso wake.
 - Wengine wanaamini kwamba aliyeketi juu ya kiti hicho ni Yesu Kristo, kwa sababu ndiye atakayehukumu ulimwengu (Math. 25:31–32; Yoh. 5:22).
 - Mst. 12: Wafu wote, wakubwa kwa wadogo, wanahukumiwa kulingana na matendo yao.
 - Vitabu vinafunguliwa: kumbukumbu za matendo na Kitabu cha Uzima. Wale walioandikwa katika Kitabu cha Uzima wanapokea uzima wa milele.
 - Mist. 13–14: Wafu wanafufuliwa ili kuhukumiwa. Mauti na Kuzimu vinatumwa katika ziwa la moto—hii ndiyo mauti ya pili.
 - Mst. 15: Waamini wanapokea thawabu; wasiomcha Mungu wanahukumiwa adhabu ya milele.

Sura ya 21 – Mbingu Mpya na Nchi Mpya

- Manabii (Isa. 65:17; 66:22; 2 Pet. 3:13) wanaeleza mbingu mpya na nchi mpya.
- Mst. 1: “Na bahari haikuwepo tena.” Bahari inaashiria uovu na machafuko. Katika ufalme mpya, kuna wema na amani tu.

Mstari wa 2 – Yerusalemu Mpya

- Yohana anaona Yerusalemu Mpya, “kama bibi-arusi aliyekwisha kutayarishwa kwa mume wake,” picha ya kanisa.

Je, mji huo unashuka kutoka mbinguni? Hii inaweza kumaanisha:

1. Kanisa litaishi duniani milele.
2. Waamini wataishi pamoja na Mungu mbinguni.

Jambo muhimu ni hili: ulimwengu mpya ni mahali pa amani, ushirika, na uwepo wa Mungu.

Sura ya 21 – Uumbaji Mpya na Yerusalemu Mpya

1. Mbingu Mpya na Nchi Mpya (mst. 1–2)

- Uumbaji wa kale umepita; bahari imeondoka (ishara ya uovu na machafuko).
- Mungu, Yesu, na waamini wote wataishi pamoja.
- Yerusalemu Mpya inaelezwa kama bibi-arusi—ikiashiria kanisa lililounganishwa na Kristo.

2. Uwepo wa Mungu pamoja na Watu Wake (mst. 3–5)

- Mungu mwenyewe anakaa kati ya wanadamu.

- Huzuni, mateso, mauti, na maumivu yote yanaondolewa.
- Mungu anafanya vitu vyote kuwa vipya—urejesho kamili.
- Yeye ni Alfa na Omega—Muumba wa milele na mkamilishaji wa vitu vyote.

3. Thawabu ya Milele kwa Waaminifu (mst. 6–7)

- Wale wanaomwonea Mungu kiu wanapokea maji ya uzima.
- Waamini waaminifu wanaishi katika ushirika wa karibu na Mungu.
- Wanaitwa watoto wa Mungu na warithi wa ufalme wake.

4. Yerusalemu Mpya (mst. 9–27)

- Mji huo ni uumbaji wa Mungu—wenye utukufu, mkubwa, na mzuri kama kito cha thamani.
- Una ukuta mkubwa, malango kumi na mawili yanayolindwa na malaika, yenye majina ya makabila ya Israeli.
- Misingi yake inawakilisha mitume kumi na wawili.
- Ni mkubwa sana (takribani km 2,500 kila upande) na unawatosha waamini wote.
- Nuru ya mji hutoka kwa Mungu na Yesu—hakuna giza.
- Ni wale tu walioandikwa katika Kitabu cha Uzima cha Mwana-Kondoo wanaoweza kuingia.

Sura ya 22 – Mto wa Uzima na Nuru ya Milele

1. Mto wa Uzima (mst. 1–2)

- Mto safi unatoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo—ishara ya uzima wa milele.
- Mti wa uzima unazaa matunda na majani yake yanaponya mataifa—hakuna ugonjwa wala mateso tena.

2. Thawabu na Huduma kwa Waaminifu (mst. 3–5)

- Mungu na Yesu wanakaa pamoja na watu; wanamtumikia mbele zake.
- Waamini wanamwona Mungu uso kwa uso na wanakuwa wake kwa kweli.
- Wanapokea mamlaka ya milele kutawala pamoja naye.
- Laana na giza vimeondolewa milele.

3. Kurudi kwa Yesu (mst. 6–21)

- Neno la Mungu na ahadi zake ni za kweli na za kuaminika.
- Yesu anakuja upesi; wale wanaoishi kulingana na neno lake wamebarikiwa.
- Wale wasiotubu wanapoteza nafasi hiyo na kubaki katika uovu.
- Wenye haki wanapata haki ya kuufikia mti wa uzima na mji—wana ushirika wa milele na Mungu.
- Yohana anaambiwa asiuweke muhuri unabii huo, kwa sababu kurudi kwa Kristo kuko karibu.

Ufunuo 20–22 – Muhtasari

Sura ya 20 – Shetani, Waamini, na Hukumu ya Mwisho

1. Shetani anafungwa kwa miaka elfu ili asiweze kuyadanganya mataifa (mst. 1–3).
2. Ufufuo wa kwanza: waamini waliokufa kwa ajili ya Kristo wanafufuliwa na kutawala pamoja naye (mst. 4–6).
3. Shetani anaachiliwa na hatimaye anashindwa, kisha anatumwa katika ziwa la moto (mst. 7–10).
4. Hukumu ya mwisho: wote wanahukumiwa; wale wasio katika Kitabu cha Uzima wanatumwa katika ziwa la moto (mst. 11–15).

Sura ya 21 – Mbingu Mpya, Nchi Mpya, na Yerusalemu Mpya

- Uumbaji mpya: Mbingu ya kale na nchi ya kale vinapita; bahari (ishara ya uovu) imeondoka (mst. 1).
- Uwepo wa Mungu:
Mungu anakaa pamoja na watu wake; mateso, huzuni, mauti, na maumivu yote yanaondolewa (mst. 3–5).
- Thawabu ya milele:
Waamini wanapokea uzima wa milele, wanamwona Mungu uso kwa uso, wanakuwa watoto wa Mungu, na wanatawala pamoja na Kristo (mst. 6–7).
- Yerusalemu Mpya:
Mji unaowakilisha kanisa—mkubwa, mzuri, umejaa nuru ya Mungu na utukufu wa milele. Ni wale tu walioandikwa katika Kitabu cha Uzima cha Mwana-Kondoo wanaoweza kuingia (mst. 9–27).

Sura ya 22 – Mto wa Uzima na Nuru ya Milele

1. Mto wa Uzima

- Unatoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo na huleta uzima wa milele na uponyaji (mst. 1–2).

2. Baraka za milele kwa waaminifu

- Mungu na Yesu wanakaa pamoja na watu
- Waamini wanamwona Mungu uso kwa uso
- Wanakuwa watu wa Mungu kwa kweli na wanatawala milele
- Hakuna tena laana wala usiku (mst. 3–5)

3. Yesu anakuja upesi

- Onyo na ahadi zinarudiwa: “Tazama, naja upesi.”
- Waamini wanahimizwa kuishi maisha matakatifu na ya uaminifu (mst. 6–21)

Mistari Muhimu na Mafundisho Muhimu

- 21:8: Wenye dhambi wote wamezuiliwa kuingia Yerusalemu Mpya.
- 22:16: Yesu ni “Mzizi na Mzao wa Daudi” na “Nyota ya Asubuhi ing’ aayo”—ishara ya nuru mpya ya milele na wakati mpya.
- 22:17: Mwaliko mtakatifu: Roho na bibi-arusi wanamwita kila mtu aje apokee maji ya uzima.

- 22:20–21: Maneno ya mwisho: Yesu anakuja upesi; waamini wote wanasema: “Amina. Njoo, Bwana Yesu!”

Hitimisho

- Mungu na Yesu wanakaa pamoja na watu wao—ushirika wa milele na utukufu.
- Waamini wanapewa thawabu—uzima wa milele, kumwona Mungu uso kwa uso, na kutawala pamoja na Kristo.
- Dhambi na uovu vinahukumiwa—adhabu ya milele; hakuna dhambi itakayokuwa na nafasi katika uumbaji mpya.
- Kurudi kwa Kristo kuko karibu—kuwa tayari, ishi maisha matakatifu, na hubiri injili.

Ufunuo 20 (Maelezo ya Kina)

- Jambo kuu katika kifungu hiki ni kwamba Shetani na nguvu zake wataangamizwa, lakini Yesu atatawala pamoja na waamini wote.

Mstari wa 2 – “akamfunga kwa miaka elfu”

Kuna maoni kadhaa kuhusu “miaka elfu.” Tutazingatia matatu:

- Wengi wanaamini kwamba Yesu atakaporudi, waamini waliokufa watafufuka, na wale walio hai watanyakuliwa kwenda kumlaki Bwana hewani (linganisha 1 Wathes. 4). Waamini wote watatawala pamoja na Bwana Yesu Kristo duniani kwa miaka elfu. Shetani atafungwa wakati huo, lakini mwishoni ataachiliwa kwa muda mfupi.

- Baada ya hapo, wafu wasioamini watafufuka, na wote watahukumiwa mbele ya kiti kikuu cheupe cha enzi cha Mungu.
- Wengine wanaamini Yesu anakuja mwishoni mwa kipindi cha miaka elfu. Kama ni hivyo, “miaka elfu” ina maana gani?
 - a. Wengine wanasema inawakilisha wakati wa sasa: Yesu anatawala katika mioyo ya waamini na injili inashinda dhambi.
 - b. Wengine wanasema inahusu wakati mfupi kabla ya Yesu kurudi.
- Wengine pia wanaamini kwamba “miaka elfu” inaashiria kipindi chote tangu Yesu alipokuwa duniani hadi atakaporudi. Wanasema “ufufuo wa kwanza” (mst. 5) unawakilisha kuzaliwa upya—waamini kufufuliwa kutoka mauti ya dhambi kwenda uzima mpya.

Maelezo ya kihistoria: Tangu kanisa la kwanza hadi karibu mwaka 400 BK, waamini wengi walishikilia maoni ya kwanza, lakini baadaye tafsiri nyingine zikaibuka.

Mistari 1–3 — Shetani Afungwa

- Ufunguo na mnyororo vinaonyesha kwamba malaika ana mamlaka juu ya kuzimu na juu ya Shetani.
- Shetani anafungwa wakati Kristo na watakatifu wanatawala (miaka elfu).
- Anazuiliwa kabisa na hawezi kuyadanganya mataifa.

Swali: Kama “miaka elfu” inawakilisha wakati wa sasa—je, Shetani amefungwa sasa?

Kwa nini Shetani anaachiliwa mwishoni? Sababu mbili zimependekezwa:

- Majaribu yake yanaonyesha ni nani walio waamini wa kweli (jaribio la mwisho).
- Anawekwa mbele kwa hukumu ya mwisho; kuachiliwa kwake kunaleta mwisho.

Mistari 4–6 — Ufufuo wa Kwanza

Yohana anaona makundi mawili:

- a) Wale walioketi juu ya viti vya enzi, waliopewa mamlaka ya kuhukumu (linganisha 1 Kor. 6:2).
- b) Wale waliokufa kwa sababu ya imani yao katika Yesu—wote katika wakati wa Yohana (mateso ya Warumi) na wale watakaouawa wakati wa utawala wa Mpinga Kristo.

Kwa pamoja, hawa wanawakilisha waamini wote. Wanatawala pamoja na Kristo. Wengine wanaamini hii hutokea mbinguni, wengine duniani. Maelezo haya yanaelekea kwenye wazo la Kristo kutawala duniani baada ya Har-Magedoni (sura ya 19).

- Mst. 5: “Wafu waliobaki” = wasioamini; wanafufuka baada ya miaka elfu.
- Mst. 6: Heri na mtakatifu ni yule anayeshiriki katika ufufuo wa kwanza:
 - Mauti ya pili (ziwa la moto) haina uwezo juu yao.

- Watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo.
- Watatawala pamoja naye (linganisha Rum. 8:17).

Mistari 7–10 — Uasi wa Mwisho wa Shetani na Kushindwa Kwake

- Baada ya miaka elfu, Shetani anaachiliwa na kuwahadaa wengi waasi.
- “Gogu na Magogu” (kutoka Ezekieli 38–39) wanaashiria adui wa mwisho waliokusanywa dhidi ya Kristo na watu wake—si taifa moja maalum la kisasa, bali adui wote wa Mungu.
- Wanauzunguka “mji mpendwa” (Yerusalemu), lakini moto kutoka kwa Mungu unawaangamiza.
- Shetani anatumwa katika ziwa la moto ambamo mnyama na nabii wa uongo tayari wako (19:20). Adhabu hiyo inaelezwa kuwa ya milele.

Mistari 11–15 — Hukumu ya Mwisho

- Kiti kikubwa cheupe cha enzi ni kiti cha enzi cha Mungu.
- Agano Jipya linasema kuhusu Kristo kama hakimu na pia kusimama mbele za Mungu—haya yanaeleweka kama hukumu moja iliyo kamili.
- Vitabu vinafunguliwa:
 - kumbukumbu za matendo ya wanadamu
 - Kitabu cha Uzima
- Wale walioandikwa katika Kitabu cha Uzima wanapokea uzima wa milele.

- Mauti na Kuzimu vinatupwa katika ziwa la moto (linganisha 1 Kor. 15:26). Hii ndiyo “mauti ya pili.”

-

Sura ya 21 — Mbingu Mpya na Nchi Mpya

- Inahusishwa na Isaya 65–66 na 2 Petro 3.
- “Bahari haikuwepo tena” inaeleweka kuwa maana yake ni kwamba machafuko na uovu vimeondoka.
- Yerusalemu Mpya inaelezwa kama bibi-arusi—picha ya kanisa.

Mungu anakaa pamoja na watu wake:

- hakuna machozi
- hakuna mauti
- hakuna huzuni
- hakuna maumivu

“Tazama, nafanya yote kuwa mapya.”

Waamini ni watoto wa Mungu na wanarithi vitu vyote.

Wale wanaomkataa Mungu watapata mauti ya pili.

Ufunuo 21:9–27 — Mji Mtakatifu

Mji unang’aa kwa utukufu wa Mungu. Ni mkubwa, salama, na mtakatifu. Malango yake hayafungwi kamwe. Ni wale tu walioandikwa katika Kitabu cha Uzima cha Mwana-Kondoo wanaoweza kuingia.

Sura ya 22 — Utimilifu wa Uzima na Mwaliko wa Mwisho

Mto wa uzima na mti wa uzima: uzima wa milele na ukamilifu.

22:3–5 — Baraka Nne

1. Mungu na Mwana-Kondoo wanakaa pamoja nao; wanamtumikia mbele zake.
2. Wanamwona Mungu uso kwa uso.
3. Ni wa Mungu kabisa (jina lake liko kwenye vipaji vya nyuso zao).
4. Wanatawala milele na milele.

Na laana na usiku vimeondoka.

Maneno ya Mwisho

Yesu anakuja upesi. Kuna onyo lisilo ruhusu kuongeza wala kupunguza ujumbe huu.

Sala ya mwisho:

“Amina. Njoo, Bwana Yesu.”

Baraka ya mwisho:

Neema ya Bwana.

Majibu Yaliyotayarishwa kwa Maswali ya Kujifunza (1–15)

1. “Simba wa Yuda” (5:5) maana yake ni nini?

“Simba wa Yuda” ni jina la Kimasihi linalomrejelea Yesu kama Mfalme aliyeahidiwa kutoka kabila la Yuda

(linganisha Mwa. 49:9–10). Linaonyesha mamlaka yake ya kifalme, ushindi wake, na haki yake ya kutawala. Katika Ufunuo, linaonyesha kwamba Yesu ameshinda na kwa hiyo anastahili kulifungua gombo.

2. Ni nini kinachoonekana kuhusu Mungu katika sura ya 4–5?

Mungu anaonyeshwa kuwa mtakatifu na mwenye enzi zote, ameketi juu ya kiti cha enzi na akiitawala historia. Anastahili ibada, heshima, na nguvu zote. Ukuu wake na utakatifu wake vinakazwa katika ibada inayofanyika kuzunguka kiti cha enzi, na katika sura ya 5 tunaona kwamba mpango wake wa wokovu unatimia kupitia Mwana-Kondoo.

3. Eleza “pembe saba” (5:6).

Pembe saba zinaashiria nguvu na mamlaka kamili (pembe = nguvu, saba = ukamilifu). Mwana-Kondoo (Yesu) ana nguvu zote za kutekeleza mpango wa Mungu na kufanya hukumu ya haki. Kwa maneno mengine: Yesu si dhaifu ingawa alitolewa dhabihu—anatawala akiwa na mamlaka kamili ya kiungu.

4. Farasi katika sura ya 6 wanaashiria nini?

Farasi wanne wanawakilisha aina tofauti za hukumu na mateso:

- Mweupe: ushindi / kusonga mbele
- Mwekundu: vita na vurugu
- Mweusi: njaa na ugumu wa kiuchumi
- Kijivujivu: mauti, tauni, na maangamizi

5. Kwa nini ghadhabu ya Mwana-Kondoo inawajia wanadamu?

Kwa sababu watu wanamwasi Mungu, wanakataa kweli, na wanachagua dhambi, ibada ya sanamu, na udhalimu. Hukumu si ya kiholela—ni jibu la haki la Mungu dhidi ya uovu unaoendelea na kukataa kutubu.

6. Ni baraka zipi zinaonekana katika sura ya 7?

Mungu analinda na kuwaokoa watu wake. Ni wake, wanasimama mbele ya kiti chake cha enzi wakiwa safi, na wanapokea faraja: Mungu anawaongoza, anafuta machozi yao, na anawapa ushirika wa milele na ushindi.

7. Mbinu za hukumu katika sura ya 8 ni zipi?

Hukumu inakuja kupitia baragumu na mapigo yanayoathiri uumbaji. Hukumu hizi mara nyingi ni za sehemu (kwa mfano “theluthi moja”), zikionyesha kwamba ni maonyo yanayowaita watu watubu kabla ya hukumu ya mwisho.

8. Eleza nzige katika Ufunuo 9:3 (linganisha Yoeli 2:4).

Ni wa kutisha, wa kivita, na wanafanana na jeshi. Wanaashiria hukumu ya uharibifu inayoruhusiwa na Mungu. Uhusiano na Yoeli unaonyesha nguvu isiyozuilika inayowatikisa watu na kufunua hali yao ya kiroho.

9. Taja makabila kumi na mawili ya Israeli na mahali yanapotokea katika AG.

Reubeni, Simeoni, Lawi, Yuda, Dani, Naftali, Gadi, Asheri, Isakari, Zabuloni, Yusufu (mara nyingi Efraimu na Manase), Benyamini.

Yanapatikana katika sehemu kama Mwanzo 35, Hesabu 1, na Yoshua 13–21. Orodha hutofautiana kutegemea kama Lawi anahesabiwa au kama Yusufu anagawanywa.

10. Mahubiri mafupi juu ya Ufunuo 7:9–12

Kifungu hiki kinaonyesha umati mkubwa kutoka kila taifa ukisimama mbele za Mungu na Mwana-Kondoo. Kinatupa tumaini: injili ni ya ulimwengu wote na ina ushindi. Mavazi yao meupe yanaashiria wokovu na usafi. Ibada yao inaonyesha kwamba utukufu wote ni wa Mungu na wa Mwana-Kondoo. Katika nyakati za mateso, kifungu hiki kinatufaraji—kanisa linaelekea katika ushindi na ibada ya milele.

11. Ufunuo 10:2 — maana mbili za gombo

1. Gombo lililo wazi linaonyesha kwamba ujumbe wa Mungu umefunuliwa na lazima utangazwe.
2. Lina ahadi na hukumu—tamu kama tumaini, lakini chungu kwa sababu linakabiliana na dhambi.

12. Ufunuo 12:11 — njia tatu za kumshinda Shetani

1. Damu ya Mwana-Kondoo (upatanisho wa Yesu)
2. Neno la ushuhuda wao
3. Uaminifu, hata kufa

13. Wanyama wawili — ni nani na kazi yao ni nini?

a) Mnyama atokaye baharini: nguvu ya kisiasa / mpinga Kristo.

Mnyama atokaye katika nchi: udanganyifu wa kidini / kiitikadi.

b) Kazi yao: kudanganya, kudai kuabudiwa, kuwatawala watu, na kuwatesa waamini.

14. Eleza “Umeanguka, umeanguka Babeli mkuu”

Babeli inawakilisha mfumo wa dunia unaompinga Mungu: ibada ya sanamu, uharibifu wa maadili, na uonevu. Kuanguka kwake kunamaanisha kwamba Mungu anahukumu na kuharibu kila kitu kinachompinga. Uovu ni wa muda tu—ufalme wa Mungu unadumu.

15. Ufunuo 19:11–16 — eleza yule mpanda farasi mweupe

Mpanda farasi huyo ni Yesu Kristo. Anaitwa Mwaminifu na wa Kweli na anahukumu kwa haki. Macho yake ni kama moto, anavaa taji nyingi, na anaitwa “Neno la Mungu.” Anaongoza majeshi ya mbinguni na ana mamlaka kamili. Juu ya vazi lake limeandikwa:

“Mfalme wa wafalme na Bwana wa mabwana.”

16. Ufunuo 20:11–15 – Eleza hukumu ya mwisho

Kiti kikubwa cheupe cha enzi kinaonyesha mamlaka kamili ya Mungu ya kuhukumu. Wafu wote wanasimama mbele za Mungu. Vitabu vinafunguliwa (matendo yao), na Kitabu cha Uzima kinaamua wale walio wake: wale ambao majina yao yameandikwa humo ni wa Mungu na wanapokea uzima. Wale wasiopatikana katika Kitabu cha Uzima wanahukumiwa na kutupwa katika ziwa la

moto—mauti ya pili. Hii inaonyesha kwamba hakuna mtu atakayemkwepa Mungu na kwamba mwisho huleta haki kamili.

17. Nini kitawatokea:

a) waamini katika Yerusalemu Mpya

b) wasioamini ambao hawajaandikwa katika Kitabu cha Uzima cha Mwana-Kondoo?

a) Waamini wanapokea ushirika wa milele na Mungu: hakuna mauti, huzuni, wala maumivu. Wanaishi katika nuru, utakatifu, na furaha na wanatawala pamoja na Kristo.

b) Wasioamini wanabaki nje ya mji na wanapata mauti ya pili: hukumu ya haki na kutengwa milele na uzima wa Mungu.

**18. a) Baraka nne (22:3–5)

b) Baraka mbili kwa “wale wanaoosha mavazi yao”**

a) Baraka nne:

1. Mungu na Mwana-Kondoo wanakaa pamoja nao, nao wanamtumikia.
2. Wanamwona Mungu uso kwa uso.
3. Wana jina lake na ni wake kabisa.
4. Wanatawala milele.

b) Baraka mbili:

5. Haki ya kuufikia mti wa uzima (uzima wa milele).

6. Kuingia kwa milango katika mji (kushiriki katika ufalme wa Mungu na utukufu wake).

19. Mahubiri juu ya “Tazama, naja upesi” (mara tatu katika sura ya 22)

“Tazama, naja upesi” ni faraja na onyo pia.

Faraja: Mateso na uovu vina mwisho—Yesu atakuja kukamilisha wokovu na kuleta haki.

Onyo: Ishi kwa kukesha na kwa utakatifu, shika Neno kwa nguvu, na toa ushuhuda.

Andiko hili linatuita kuishi tukitazama umilele—tusishikwe na mambo ya muda tu, bali tubaki waaminifu, kwa sababu Yesu anakuja kweli—na kuja kwake kunabadilisha kila kitu.

Ujumbe wa Muhtasari kutoka Sura ya 21–22

1. Ushirika kamili na Mungu

Mungu anakaa kati ya watu wake, anaondoa uovu wote, na anaumba ulimwengu mpya mkamilifu.

2. Thawabu ya milele kwa waaminifu

Waamini wanaishi milele, wanamwona Mungu uso kwa uso, na wanatawala pamoja na Kristo.

Mti wa uzima na Yerusalemu Mpya vinaashiria uzima wa milele, uponyaji, na ushirika kamili.

3. Yesu kama kitovu

Umbaji mpya na mji vinaanzishwa kupitia Mungu na Mwana-Kondoo.

Kurudi kwa Kristo ni hakika, na haki yake pamoja na baraka zake vitatimizwa kikamilifu.

4. Kutengwa kwa mwisho kati ya wema na uovu

Ni wale tu walioandikwa katika Kitabu cha Uzima cha Mwana-Kondoo wanaoweza kuingia.

Uovu na kila kitu kinachosababisha mateso vinaondolewa kabisa.

Muhtasari wa Ufunuo 20–22

Sura ya 20 – Shetani Afungwa na Milenia

Shetani afungwa (mst. 1–3)

Malaika anamfunga Shetani na kumtupa katika kuzimu ili asiweze kuyadanganya mataifa kwa miaka elfu.

Tafsiri za milenia:

- utawala halisi wa Kristo duniani baada ya kurudi kwake
- kipindi cha kiishara kati ya kuja kwa kwanza na la pili kwa Kristo
- kielelezo cha utawala wa Kristo katika mioyo ya waamini

Ufufuo wa kwanza (mst. 4–6)

Waamini waliokufa kwa ajili ya imani yao, pamoja na wote wanaotawala pamoja na Kristo, wanafufuliwa na kupewa mamlaka.

Wamebarikiwa kwa sababu mauti ya pili haina uwezo juu yao.

Wanakuwa makuhani na wanatawala pamoja na Kristo.

Shetani anaachiliwa (mst. 7–9)

Shetani anaachiliwa na kuwahadaa wengi.

Mataifa (Gogu na Magogu) yanakusanyika kumpinga

Mungu lakini yanaangamizwa kwa moto wa Mungu.

Shetani anatumwa katika ziwa la moto (mst. 10)

Shetani, Mpinga Kristo, na nabii wa uongo wanatumwa

katika ziwa la moto na kuadhibiwa milele.

Hukumu ya mwisho (mst. 11–15)

Wafu wote wanahukumiwa kulingana na matendo yao.

Kitabu cha Uzima kinaamua hatima ya milele.

Waovu wanatumwa katika mauti ya pili.

Mauti na Kuzimu vinaangamizwa.

Sura ya 21 – Mbingu Mpya na Nchi Mpya

Uumbaji mpya (mst. 1)

Mbingu ya kale na nchi ya kale vinapita; bahari (ishara ya uovu na machafuko) imeondoka.

Yerusalemu Mpya (mst. 2)

Mji ni kama bibi-arusi—ukiashiria kanisa na uwepo wa Mungu kati ya watu wake.

Ushirika wa milele na Mungu

Waamini wanaishi katika ushirika mkamilifu na Mungu, bila huzuni, mauti, wala mateso.

Sura ya 22 – Mto wa Uzima na Nuru ya Milele

Mto wa uzima na mti wa uzima (mst. 1–2)

Mto unatoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu—ishara ya

uzima wa milele. Mti wa uzima huleta uponyaji na urejesho.

Nuru ya milele na uwepo wa Mungu (mst. 3–5)

- Hakuna tena laana
- Mungu na Mwana-Kondoo wanaangaza kila kitu
- Waamini wanatumikia na kutawala milele

Kurudi kwa Yesu (mst. 6–21)

- Yesu anaahidi kuja upesi
- Onyo kwa wasio haki
- Ahadi kwa waamini: uzima wa milele na ushirika na Mungu

Ujumbe wa Mwisho wa Muhtasari (Sura ya 20–22)

Ushindi wa Mungu ni wa hakika

Shetani na nguvu zote za uovu hatimaye zinashindwa.

Thawabu kwa waamini

Wale wanaomfuata Yesu—hata katikati ya mateso—watatawala pamoja naye na kuishi milele pamoja na Mungu.

Hukumu ya mwisho na haki

Hukumu ya Mungu ni kamili na ya mwisho; uovu unahukumiwa, na haki inawekwa milele.

Wafu wote na walio hai wanahukumiwa kulingana na matendo yao. Waamini wanapokea thawabu ya uzima, na wasiomcha Mungu wanapokea hukumu ya milele.

2. Uumbaji Mpya na Ushirika wa Milele

Mbingu mpya na nchi mpya visivyo na uovu, vimejaa uwepo wa Mungu.

Yerusalemu Mpya na mto wa uzima vinaashiria furaha, amani, na uponyaji wa milele.

3. Yesu Kristo kama Kitovu

Kuanzia vita dhidi ya Mpinga Kristo hadi mbingu mpya na nchi mpya, Yesu Kristo ndiye mshindi—Mwana-Kondoo na Mfalme.

Mwelekeo wote ni kurudi kwake na ushindi wake mkamilifu.

Maelezo Kamili na Muhtasari (Sura ya 1–22)

UTANGULIZI

Mwongozo huu wa kujifunza unaeleza Kitabu cha Ufunuo. Ujumbe wake mkuu ni huu: Mungu ndiye mwenye mamlaka juu ya yote, Yesu ni mshindi, na uovu utaangamizwa.

SEHEMU YA 1 – MAONO YA KRISTO

Yesu anamtokea Yohana katika utukufu na kuonyesha mamlaka yake.

SEHEMU YA 2 – MAKANISA SABA

Ujumbe kwa makanisa saba, ukiwaita wawe waaminifu na kutubu.

SEHEMU YA 3 – KITI CHA ENZI CHA MUNGU NA MWANA-KONDOO

Mungu anatawala, na Yesu (Mwana-Kondoo) anastahili kutekeleza mpango wake.

SEHEMU YA 4 – MIHURI SABA

Hukumu zinaanza, lakini Mungu anawalinda watu wake.

SEHEMU YA 5 – BARAGUMU SABA

Maonyo kupitia maafa yanayowaita watu watubu.

SEHEMU YA 6 – VITA YA KIROHO

Shetani, mnyama, na nabii wa uongo wanampinga Mungu.

SEHEMU YA 7 – HUKUMU ZA MWISHO

Ghadhabu ya Mungu inakamilika.

SEHEMU YA 8 – KUANGUKA KWA BABELI

Mfumo wa dunia uliopotoka na wenye uharibifu unaangamizwa.

SEHEMU YA 9 – USHINDI WA KRISTO

Yesu anarudi kama Mfalme na kuushinda uovu.

SEHEMU YA 10 – MIAKA ELFU NA HUKUMU YA MWISHO

Shetani anashindwa, na wote wanahukumiwa.

SEHEMU YA 11 – UUMBAJI MPYA

Mbingu mpya na nchi mpya zisizo na maumivu wala mauti.

SEHEMU YA 12 – UZIMA WA MILELE

Waamini wanaishi pamoja na Mungu milele.

MAUDHUI MAKUU

Mamlaka ya Mungu juu ya yote, ushindi wa Kristo, hukumu, na tumaini.

MUHTASARI WA MWISHO

Mungu anashinda. Uovu unashindwa. Waamini wanaishi milele.

SALA YA MWISHO

Amina. Njoo, Bwana Yesu

Rev Lars Gunnar Sandberg

www.pastorlars.org

Contact@pastorlars.org

